

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Egyetemi Hallgatói Képviselet lapja XVI. évf./6. szám – 201

Szkiba Veronika építészmérnök hallgatóként aktív tudományos munkájával öregbítette egyetemünk hírnevét, emellett büszke arra, hogy barátaival sikerült újjáélesztenie a kar elfeledett Társasjáték Öntevékeny Körét. Cikkünk az 5. oldalon

HIRDETÉS

Fotó: Koronczi Richárd

Új dékán – hosszútávú tervek • Tavasszal dékánválasztás zajlott az Építészmérnöki Karon. 2018 augusztusától **Alföldi György** veszi át a kar vezetését. Beszélgetésünk során kiderült, hogy nagy változások jönnek a kar életében, melyek fő célja, hogy felkészítsék a hallgatókat a jövő kihívásaira. Cikkünk a 4. oldalon

A láthatatlan érték

A giminek hála legalább három dolgot tudsz a galandférgek életmódjáról, körülbelül huszonöt menedzsment modell rövidítését ismered, és bizonyos vegyi anyagokról vagy épületekről órákat tudnál mesélni. Nem vagy azonban tisztában az adózás rejtelmeivel, még mindig nem világos, hogyan funkcionálnak a cookie-k, és az időd kifolyik a kezedből. Huszonévesként valószínűleg minimum egy állítás igaz rád, és még valószínűbb, hogy ez a tény valamelyest frusztrál. De ne aggódj, semmi sincs veszve! A Láthatatlan Egyetem épp azért létezik, hogy ezen segítsen.

Cikkünk a 12. oldalon

Cambridge Analytica botrány

Idén márciusban a Facebook történetének egyik legnagyobb válságához érkezett, amikor kiderült, hogy a felhasználók adatainak hanyag kezelése miatt milliók személyes adatai kerültek jogtalanul a Cambridge Analytica politikai adatelemző céghez.

Cikkünk a 7. oldalon

LEGO kaland LEGO földön

Jól játszani, jól gyártani

Fotó: László Gábor

A magamfajta felnőtt rajongó számára egy látogatás a magyarországi LEGO gyárban felér egy kisebbfajta földi mennyországgal. Hogyan készül korunk legnépszerűbb építőjátéka? Hogyan járul hozzá a cég sikeréhez hazánk? Sikerült-e kellő önuralmat gyakorolva nem Dagobert bácsiként belevetődnöm a milliónyi csillogó alkatrész közé?

A 2014-ben átadott LEGO gyár mintegy hatvan hektáron terül el, tervezését a CÉH Zrt., egészen pontosan Annus Marina és Horváth Gábor építészek végezték. Példaként a világban működő többi LEGO gyár szolgált.

Cikkünk a 10. oldalon

HIRDETÉS

WWW.EHK.BME.HU

www.facebook.com/bmeehk

Oktatás, Juttatás, Pályázatok, Kollégium, Sport, Szabályzatok

OHV TOP 100 (2017/18. őszi szemeszter)

	Név	Kar	Érték *
1	Dr. Czigány Tibor	BME-GPK	5,99
2	Dr. Pék Johanna	BME-ÉPK	5,95
3	Molnár Tamás Gábor	BME-GPK	5,94
4	Molnár Zoltán Gábor	BME-TTK	5,93
5	Páricsy Zoltán László	BME-ÉPK	5,92
5	Dr Takács Lajos	BME-ÉPK	5,92
7	Dr. Csőke Rita	BME-GTK	5,9
8	Dr. Szirmai Jenő	BME-TTK	5,89
8	Dr. Czirkos Zoltán	BME-VIK	5,89
10	Dr. Istók Balázs	BME-GPK	5,88
10	Berezvai Szabolcs	BME-GPK	5,88
12	Dr. Kupai József Attila	BME-VBK	5,87
12	Dr. Szívós László	BME-GTK	5,87
12	Dr. Bajnóczy Gábor	BME-VBK	5,87
15	Dr. Vad János Gábor	BME-GPK	5,85
15	Cseke József	BME-KJK	5,85
15	Dr. Takács Dénes	BME-GPK	5,85
15	Dr. Ormos Mihály	BME-GTK	5,85
19	Dr. Ormos Minaiy Dr. Dunai László	BME-ÉMK	5,85
19	Dr. Komócsin Zoltán	BME-KJK	5,84
19	Balázs Barbara Anna	BME-VIK	
19	Takács Veronika Klára		5,84
		BME-GTK BME-GTK	5,84
19	Csordás Hédi Virág		5,84
24	Dr. Kővári Botond	BME-KJK	5,83
24	Dr. Sarkadi Tamás	BME-TTK	5,83
26	Dr. Kmetty Ákos	BME-GPK	5,82
26	Dr. Csima Judit	BME-VIK	5,82
28	Dr. Szebényi Gábor	BME-GPK	5,81
28	Dr. Hornyánszky Gábor	BME-VBK	5,81
28	Dr. Buttyán Levente	BME-VIK	5,81
28	Dr. Juhász Márta	BME-GTK	5,81
28	Hajdu Csaba	BME-VIK	5,81
33	Dr. Szeszlér Dávid	BME-VIK	5,8
33	Dr. Ekler Péter	BME-VIK	5,8
35	Dr. Bögöly Gyula	BME-ÉMK	5,79
35	Dr. Bihari Péter	BME-GPK	5,79
35	Dr. Janzsó Béla	BME-VBK	5,79
35	Dr. Suhajda Ágnes	BME-VBK	5,79
35	Dr. Kun Ágota	BME-GTK	5,79
35	Milkovszki Tamás	BME-TTK	5,79
41	Juhász Zoltán	BME-GPK	5,78
41	Károly Dóra	BME-GPK	5,78
41	Fekete-Kertész Ildikó	BME-VBK	5,78
41	Bóka Dávid	BME-TTK	5,78
41	Dr. Hazai László	BME-VBK	5,78
41	Dr. Sveiczer Ákos	BME-VBK	5,78
41	Dr. Szabó Zsolt	BME-VIK	5,78
41	Dr. Nagy Attila	BME-TTK	5,78
49	Szűcs Rózsa	BME-VBK	5,77
49	Horváth Imréné Dr. Baráti Ilona	BME-ÉMK	5,77
49	Mosóczi András	BME-TTK	5,77
52	Barabás Zoltán	BME-TTK	5,76

	Név	Kar	Érték *				
52	Tiborczszeghi-Horváth Zoltán	BME-ÉPK	5,76				
52	Dr. Nagy József	BME-VBK	5,76				
52	Dr. Recski András	BME-VIK	5,76				
56	Dr. Stépán Gábor	BME-GPK	5,75				
56	Kollár György	BME-GPK	5,75				
56	Dr. Bokor Nándor	BME-TTK	5,75				
59	Benedek Zsolt	BME-VBK	5,74				
59	Dr. Juhász János	BME-KJK	5,74				
59	Dr. Salgó András Iván	BME-VBK	5,74				
59	Dr. Tóth Tünde Mária	BME-VBK 5					
59	Dr. Mahler András	BME-ÉMK	5,74				
64	Dr. Pitrik József	BME-TTK	5,73				
64	Dr. Gyimóthy Szabolcs	BME-VIK	5,73				
64	Dr. Schuchmann Gábor	BME-ÉMK	5,73				
64	Dr. Rabb Péter	BME-ÉPK	5,73				
64	Dr. Sztankó Krisztián Endre	BME-GPK	5,73				
64	Keresztes Zoltán	BME-GPK	5,73				
64	Stelén Gábor	BME-VBK	5,73				
71	Wacha Gábor József	BME-VIK	5,72				
71	Rácz György	BME-VIK	5,72				
71	Dr. Orbulov Imre Norbert	BME-GPK	5,72				
71	Dr. Kossa Attila	BME-GPK	5,72				
71	Dr. Becker Gábor	BME-ÉPK					
71	Horváth Zoltán György	BME-VIK	5,72				
77	Lukács Eszter	BME-GPK	5,72 5,71				
78	Máté László	BME-GPK	5,7				
78		BME-VIK	5,7				
78	Csehi Csongor György	BME-GPK					
	Czampa Miklós	BME-GPK	5,7				
78	Várszegi Balázs		5,7				
78	Jász Borbála	BME-GTK	5,7				
78	Dr. Lality-Kovács Tünde	BME-TTK	5,7				
84	Asztalos Lilla	BME-GPK	5,69				
84	Csima Géza	BME-TTK	5,69				
84	Dr. Tevesz Gábor	BME-VIK	5,69				
84	Halmschlager Andrea	BME-TTK	5,69				
88	Dr. Poós Tibor	BME-GPK	5,68				
88	Kovács Gábor	BME-VIK	5,68				
88	Dr. Hős Csaba	BME-GPK	5,68				
88	Bell Evelin	BME-VBK	5,68				
88	Németh Károly	BME-TTK	5,68				
93	Varbai Balázs	BME-GPK	5,67				
93	Dr. Nguyen Huy Hoang	BME-GPK	5,67				
93	Horváthné Dr. Tóth Brigitta Krisztina	BME-GPK	5,67				
93	Dr. Sándor Csaba	BME-TTK	5,67				
93	Dr. Stumpf Péter Pál	BME-VIK	5,67				
98	Hesz Mátyás	BME-KJK	5,66				
98	Dr. Lakné Komka Kinga	BME-VBK	5,66				
98	Dr. Sághi Balázs	BME-KJK	5,66				
98	Györke Gábor	BME-GPK	5,66				
98	Dr. Bencsáth Boldizsár	BME-VIK	5,66				

^{*} Az értékelés 6-os skálán történik a 2017/18. tanév őszi szemeszterétől.

HIRDETÉS

Megkérdeztük

Mit gondolsz az adakozásról, jótékonykodásról?

Ofra Gábor

Szeretnék többet adakozni, de általában az utcán találkozom ezzel, ami zavaró számomra. Annak örülnék a legjobban, ha az állam kezelné ezeket a kérdéseket, hiszen a kéregetőknek sem kellemes ez a szituáció. Fiatalként a legegyszerűbben a saját társainknak tudunk segíteni, például úgy, hogy ha észrevesszük, hogy valakinek kevesebb lehetősége

van, akkor kölcsönadunk neki egy-egy jegyzetet, iskolai eszközt. Ezen kívül számomra a véradás is tekinthető adakozásnak, bár erre eddig még nem került sor.

Berczi Zsófia

A jótékonykodáshoz sorolom a hajléktalanoknak adott aprót, az adó 1%-át, sőt még a borravalót is – viszont én nem szoktam gyakran adakozni. Elég kellemetlen, mikor az embert megszólítják, hogy adjon pénzt például egy beteg kisgyermek műtétjéhez, majd kiderül, hogy nem volt minden teljesen úgy, mint a felhívásban. Egy ilyen eset után

nehezen hisz az ember a következőnek. Egyetemistaként csatlakozhatunk valamilyen szervezethez, akik valóban tesznek is a céljukért – szerintem ez egy jó irány lehet.

Nagy Boldizsár

A szkeptikusok közé tartozom. Nem szoktam adakozni, mert egyrészt nem érek rá, másrészt pedig feleslegesnek tartom. Úgy gondolom, hogy az én életemen nem változtatna semmit a jótékonykodás, és valójában attól, hogy magánszemélyként mondjuk pénzt adnék valamilyen célra, lényegében semmi nem változna meg. Egy esetben tudnám

elképzelni, hogy aktivizáljam magam, mégpedig ha valaki személyesen segítséget kérne tőlem – akkor nem utasítanám vissza.

Benke Henrik

Az ember általában akkor adakozik, ha van miből. Ritkán fordul az elő, hogy valaki egész életében folyamatosan segíthet – ezt inkább időszakos dolognak tekintem. Hajléktalanoknak általában nem szoktam adni, de ha úgy érzem, hogy jobb célra tudom költeni a pénzem, mintha egy kocsmában mondjuk, egy drágább sört vennék, akkor én

is igent szoktam mondani egy-egy kérésre. A későbbiekben is úgy gondolom, hogy mindenképpen fogok adakozni, de addig, amíg a szüleim támogatnak, kevesebb lehetőségem van rá.

Cseke Alexa

Vidéken lakom, és a használt ruháimat kilencedikes korom óta összegyűjtöm, majd elviszem az önkormányzathoz. Ezek a darabok teljesen jó minőségűek, csak már nincs rájuk szükségem, valaki másnak pedig lehet, hogy jól jöhet. A lakosoknak a szervezők osztják ki ezeket, én sajnos pontosan nem tudom, mi hová kerül – viszont bízom benne, hogy

tényleg azok kapják, akik a legjobban rászorulnak. A városunkban szokott lenni ételosztás is, eddig még nem vettem részt rajta, de a jövőben ezt is tervezem.

Szabó Lóránt

Keresztényként úgy gondolom, hogy a tevékeny segítség szerves része az életünknek, vonatkozzon ez akár a közösségre, akár pedig egy rászoruló, szükségben levő emberre. Sok esetben ez nem is anyagi támogatás, hanem egyszerűen egy kis odafigyelés. Én a FÉK (Fiatalok az Élet Küszöbén) diákszervezet keretein belül középiskolásokkal

szoktam beszélgetni; ez egyrészt lelki segítség számukra, másrészt pedig jó példa szeretnék számukra lenni. Jakubik Regina

ÖSSZEÁLLÍTOTTA: JAKUBIK REGINA • FOTÓ: ZOLNAI LÁSZLÓ

Plagizálás a K aulában?

Gyermekkorodban Tom & Jerry-t néztél? Vagy Bolondos Dallamokat? Emlékszel még a háttérzenére? Felfrissíthetjük az emlékeid a május 11-ei koncerten, ahol újraélheted őket Csajkovszij: Rómeó és Júlia nyitányfantáziájával vagy az unalomig ismételt motívumokkal a Hattyúk tavából. Esetleg hallottál már Respighiről? Ha róla nem is, a zenéjéről biztos, pláne hogy a koncerten Rossini művek hangzanak el az ő átiratában. Akkoriban a plagizálás nem úgy működött ám, mint manapság!

Ha játszol valamilyen hangszeren, ősztől legyél Te is a Műegyetemi Zenekar tagja! A Műegyetemi Zenekar valódi hungarikum. Aligha van ugyanis még egy olyan egyetemi zenekar a világon, amely 122 éve működik egy olyan egyetemen, amelyen nincsen zenei fakultás. A közel hetven fős együttes egyharmada aktív műegyetemi hallgató, másik harmada itt végzett mérnök, a többiek más egyetemek

hallgatói, valamint egészen más polgári hivatást gyakorlók. A zenekart a Magyar Állami Operaház vezénylő korrepetitora, számos hazai és külföldi zenekar vendégkarmestere, Erdélyi Dániel vezényli 2015 decembere óta. Fáradhatatlan munkája és odafigyelése biztosítja immár 3 éve az eredményes felkészülést a koncertekre. Ehhez a zenekar hetente kétszer próbál, ez biztosítja az igényes és minőségi műhelymunka lehetőségét a tagoknak. Évente két fellépés az egyetemen valósul meg rendszerint az aulában. A zenekari életet a külföldi és külhoni (2016-ban a lengyelországi Gliwitze, 2017-ben Galánta) turnék is színesítik. A Műegyetemi Zenekar gyakori vendég a franciaországi Belfort egyetemi zenekarok (FIMU) nemzetközi fesztiválján.

Következő koncertünk, ha Te is szeretnéd, elrepít a mesék és a balettek világába! Gyere el 2018. május 11-én (pénteken) a Műegyetemi Zenekar következő hangversenyére!

További információkért (jelentkezés, archív felvételek, korábbi koncertek) látogass el a zenekar honlapjára:

www.zenekar.bme.hu.

2018. április 23. MŰHELY

Új dékán – hosszútávú tervek

Tavasszal dékánválasztás zajlott az Építészmérnöki Karon. A jelenlegi dékán, Molnár Csaba és Alföldi György pályázta meg a pozíciót. 2018 augusztusától Alföldi György veszi át a kar vezetését. Beszélgetésünk során kiderült, hogy nagy változások jönnek a kar életében, melyek fő célja, hogy felkészítsék a hallgatókat a jövő kihívásaira.

ISTVÁN ADRIENN

Miért pályázott az Építészmérnöki Kar dékáni tisztségére?

A kar élete olyan szakaszába érkezett, hogy úgy éreztem, tapasztalataimmal képes leszek tovább gördíteni a sorsát. Vezetésemmel célom, hogy tovább erősödjön az együttműködés mind hallgatói, mind oktatói oldalról. Szakmai életemben foglalkoztam közösségi tervezéssel, így az emberek közötti párbeszéd megteremtésében már van gyakorlatom.

Milyen módon fog zajlani az átadás? Érezhető lesz a hallgatói életben a dékányáltás?

A kinevezés augusztus elsejei hatállyal lép életbe. Nagyon sokat beszélgetünk Molnár Csaba jelenlegi dékánnal arról, milyen módon kerüljenek majd át a feladatok. A karnak nem lenne jó, ha éles váltás lenne, és csak a határnapon kapnám meg a stafétát. Arról beszéltünk, hogy jó lenne - sport hasonlattal élve - váltófutáshoz hasonlóan lebonyolítani az átadást, így egy ideig mindketten együtt dolgozunk. Ennek érdekében tavasszal bekapcsolódtam a fontosabb hosszútávú folyamatokba.

Van olyan folyamat, mely hamarosan változást hoz a hallgatók életében?

Több éve dolgozunk a tanterv-reformon, mely terveink szerint várhatóan a 2019-es tanévben el tud majd indulni. A világ körülöttünk olyan ütemben változik, hogy minden évben lehetne valamit módosítani, de a mostani tanterv nem tud alkalmazkodni ehhez a kihíváshoz. A megújult rendszer ezt a szemléletváltást szeretné beépíteni az oktatásba. Olyan folyamatot kell létrehoznunk, ahol tudjuk kezelni az egyes változásokat, mint a hallgatói létszámváltozást, a külső szükségletek módosulását vagy a hallgatói preferenciákat. Régebben egyes évfolyamok jelentős része csak külföldön talált munkát, azt szeretnénk, ha a tanterv figyelembe tudná venni a hazai szakmai igényeket.

Fotó: Koronczi Richárd

Dékáni teendői mellett fog oktatni?

Nem tudom még, milyen dékánnak lenni. Továbbra is részt akarok venni az oktatásban és kutatásban, de az majd szeptemberben derül ki, hogy milyen formában lesz lehetőségem megvalósítani.

Milyen változások várhatóak a kar szervezetében, működésében?

Én a hosszútávú tervezés híve vagyok. Egy ilyen stratégia mutassa azt az utat akár rövidtávon is, hogy milyen lépéseket kell tenni. Először gondoljuk ki, milyen módon akarunk oktatni, mik a céljaink. Ebből a stratégiából tudjuk kifejteni azokat a lépéseket, melyekkel kezdeni kell és azt, hogy milyen eszközök szükségesek a megvalósításhoz. Leginkább arra igyekszem koncentrálni, hogy kollégákkal és hallgatókkal közösen olyan stratégiát tudjunk megalkotni, amely vezeti a lépéseinket, és ehhez kell a rövidtávú célokat meghatározni.

Van olyan rendszer, melyet mintául vesznek?

Sokat lehet tanulni külföldi egyetemek modelljeiből. Szeretném, ha sikerülne nálunk is olyan hallgatói kimeneti eredményességmérő rendszert bevezetni, mellyel képesek leszünk majd a hallgatókat mérni. Ebből megállapítható lesz, hogy milyen tudást szereztek nálunk, és munkánk hol helyezkedik el a nemzetközi mezőnyben. Jelenleg is vannak ilyen jellegű próbálkozások, de még nem vagyunk képesek az összehasonlításra más nemzetközi képzésekkel. Abból a szempontból is hasznos lenne ez a felmérés, hogy a leendő hallgatók és szüleik fel tudják mérni, mire számíthatnak.

Másik ilyen terv az oktatói teljesítménymérés. Ha a két mérés párhuzamosan futna, akkor pár év múlva már meg lehet majd mondani, hogy milyen oktatói teljesítmények vezetnek hallgatói eredményességhez és elégedettségez, és ezeket ismerve tudjuk finomhangolni a rendszert. Szeretném minél hamarabb elindítani ezeket a méréseket, ugyanis 3-5 év szükséges, hogy a kapott adatok elemzéséből fejlődni tudjunk. Elengedhetetlen a jövőre való nyitottság és az eredmények megteremtésének megalapozása az oktatói karban. Már most érdemes olyan fiatal oktatókat bevonni, akik majd a stafétát viszik tovább.

Milyennek képzeli az Építészmérnöki Kar jövőjét?

A mai világban egy építészkar akkor tud jó eredményeket elérni, ha a képességek átadására helyezi a hangsúlyt, és támogatja, hogy az innovációk minél könnyebben beépüljenek az oktatásba. Olyan támogatást és képzést nyújt, melynek segítségével majd ott tudnak elhelyezkedni a hallgatók a szakmában, ahol szeretnének. Fontos, hogy oktatóink az alkotás mellett kutatásokkal és innovációs tevékenységekkel tudjanak részt venni a hazai és nemzetközi szakmai életben.

Fontos pillanatai vannak a hallgatói ittlétnek, szeretnénk részesei lenni életútjuknak. A felvételt megelőzően szeretnénk a középiskolák felé nyitni, hogy megismerjenek minket. A hallgatóknak az egyetemi elvárások mellett lehetőséget kell hagynunk saját életük menedzseléséhez. Amikor elhagyják az egyetemet, egy szakadék érezhető az egyetem és a nagybetűs élet között. Itt egy "inkubációs folyamat" megvalósítása lenne a cél, mely kimeneti támogatást nyújt a végzésre készülő hallgatóknak. Nem biztos, hogy tantárgyként fog beépülni, de jó lenne egy segítő centrumot - "keltetőt" - létrehozni. Ha komolyan vesszük, hogy az életre készítjük fel a hallgatókat, ez nálunk évente 180-200 életstratégiát jelent, és fontos, hogy mindenki számára saját igényei alapján tudjunk támogatást nyújtani.

Van olyan dolog, amit szeretne kiemelni a kar hallgatói számára?

A kar komolyan akarja venni azt a szerepét, hogy az egyetem kiemelt feladata a hallgatók képességekkel való ellátása. Célunk, hogy saját életpályájuknak megfelelő tudásra tegyenek szert. Mi a múlt tapasztalataiból próbálunk meg átadni ismereteket, melyekkel nekik a jövő kihívásainak kell majd megfelelniük. Fontos, hogy ne csak szakmai, de emberi mintákat is kapjanak tőlünk. Véleményem szerint az oktatásban szükséges egy olyan szemléletváltás, mely segíti a hallgatókat nemcsak szakmai, hanem művészi, társadalmi kérdésekben is.

Kortársmentorok a Műegyetemen

Idén szeptembertől a HSZI Esélyegyenlőségi Csoportja új projektet indít: mentorok fogják segíteni az egyetemi életben való eligazodásban azokat a speciális igényű hallgatókat, akik szeretnének támogatást kapni ebben.

FODOR CSILLA

Egyetemünkön hozzávetőlegesen 120 olyan speciális igényű hallgató van jelenleg, aki az Esélyegyenlőségi Csoportnál is regisztrált. A hallgatók visszajelzése alapján a HSZI úgy döntött, kiépít egy olyan mentorhálózatot a BME-n, aminek tagjai segítenek a hallgatóknak beilleszkedni az egyetemi hétköznapokba. A kortársmentorok feladata lesz, hogy társuk tanulmányi ügyekben való tájékozódását segítsék, az oktatókkal való kapcsolattartását támogassák, és megoszszák élményeiket a vizsgaidőszakról, az időbeosztásról és a tanulási módszerekről.

Miért éri meg kortársmentornak jelentkezni

Először is, néhány hallgatótársunk a segítség hiányában akár keserű szájízzel is távozhat arról az egyetemről, amiről mi magunk tudjuk, hogy egy nagyon jó hely. Ha csak egy embernek is segíthetünk könnyebbé és ezáltal boldogabbá tenni az ittlétét, akkor már megérte legalább egy évig részt vennünk benne. De ha ez valakit nem győz meg, abban biztosak lehetünk, hogy a mentori tapasztalat remekül mutat egy önéletrajzban, és előnyt jelent majd az álláskeresés során. Amellett pedig, hogy egy remek csapat részévé válunk, anyagi támogatásban is részesülünk. A kortársmentori jelentkezés feltétele, hogy legalább két befejezett féléved legyen a BME-n. Ahhoz, hogy végül kortársmentor váljék belőled, jelentkezned kell az online jelentkezési lapon, majd részt kell venned egy motivációs interjún az Esélyegyenlőségi Csoporttal. Ha sikeresen pályáztál, és bekerültél a mentorrendszerbe, akkor meg kell jelenned egy kortársmentor képzésen, amelyen megismerkedsz a többi mentorral is, valamint felkészítenek a várható mentorfeladatokra. A kortársmentorokat két félévre választják, de természetesen ez nem zárja ki annak lehetőségét, hogy egy mentor a következő évben is jelentkezzen a feladatra. A távlati tervek szerint a HSZI szakmai-támogató segítségnyújtást adna a kortársmentor-csoportnak, a kortársmentorok pedig mint egy önszerveződő csoport, legalább havonta egy mentortalálkozón átbeszélik tapasztalataikat, és adott esetben gondoskodnak jövőbeli utánpótlásukról. További technikai feltétel, hogy a kortársmentor legalább hetente egyszer személyesen találkozzon hallgatótársával.

Ha a lehetőség felkeltette figyelmed, ne felejts el április 30-ig jelentkezni!

Elérhetőség: hszi.bme.hu -> Tanácsadás -> Esélyegyenlőségi Tanácsadás -> Kortársmentor.

Amikor győz a szakma

Mesterségem címere

Cikksorozatunkban a közelmúltban diplomázott műegyetemistákat faggatunk arról, hogy mit vittek magukkal a BME-ről a munka világába.

Szkiba Veronika

építészmérnök hallgatóként aktív tudományos munkájával öregbítette egyetemünk hírnevét, emellett büszkeséggel tölti el, hogy barátaival sikerült újjáélesztenie a kar elfeledett Társasjáték Öntevékeny Körét.

TACSI KORNÉLIA

Mivel foglalkozol a munkahelyeden, és hogyan kerültél ide?

Már az egyetemen eldöntöttem, hogy a tervezésnél jobban érdekel az építészet műszaki oldala, így kerültem egy mérnöki irodához, és lettem fenntarthatósági tanácsadó. A feladatom zöld épületminősítések készítése, illetve tanácsadás azzal kapcsolatban, hogy egy beruházás hogyan lehet leginkább tekintettel a környezetre. Annak idején az építészmérnöki kar mellett megjelöltem az energetikát is, szóval engem kezdetektől fogva érdekelt ez az irány.

Ötödévesként kezdtem dolgozni gyakornokként a jelenlegi cégemnél. Azért jelentkeztem, mert szerettem volna jobban megismerni a szakmát, majd a végzés után rögtön állást is ajánlottak nekem.

Minek veszed a legnagyobb hasznát az egyetemi tanulmányaidból, és mit hiányoltál a képzésből?

Az egyetemi éveim alatt jóval terhelhetőbb lettem, és rákényszerültem a hatékony időgazdálkodásra. Emellett számos alapkészséget is elsajátítottam, mint a kitartás, gyorsaság a tanulásban és új területek feltérképezésében. Ezen felül a tervezési tárgyaink projektmunkáinak előrehaladásáról rendszeresen kellett beszámolót tartanunk, ezért rengeteget prezentálnunk szóban is. Gyakorlott előadóként könnyebben el tudom adni, illetve meg tudom értetni magamat a kollegákkal és más szakma képviselőivel. Ez a jelenlegi pozíciómban is sokat segít, mivel lényegében projektmenedzseri feladatokat látok el, tehát többek közt én tartom a kapcsolatot a projekt résztvevőivel, azaz a megbízóval, a kivitelezővel, a tervezővel, a szakági tervezőkkel, sőt gyakran a gyártókkal és a beszállítókkal is.

Az egyetemen áthallgattam pár gazdasági tárgyat, melyek teljesítésével zöld diplomát szereztem, úgy gondolom, hogy ez is közrejátszott abban, hogy felvettek a mostani területemre. A zöld diplomához egyrészt az az oka, hogy túl hosszúnak tartottam a négy éves PhD képzést, másrészt életszerűbbnek érzem a vállalatoknál kapott feladatokat. Hallgatóként egyébként TDK-ztam, és a témámmal kapcsolatban egy nemzetközi kutatásba, majd workshopba is belekerültem, amelynek Budapesten rendeztek egy kiállítást és konferenciát, ahol előadhattam az eredményeimet. Továbbá elnyertem egy EU-s pályá-

Kar Építészmérnök

Szak Építészmérnöki osztatlan, műszaki szakirány

Végzés ideje 2017. június

Munkába állás ideje 2017. augusztus

Munkahely Óbuda-Újlak Zrt.

Pozíció Létesítményfelelős, Fenntarthatósági tanácsadó

Fotó: Zolnai László

kapcsolódó, könnyen teljesíthető tárgyak célja egy alapvető fenntarthatósági szemlélet közvetítése, így mindenkinek ajánlom.

Viszont a képzésünket túlságosan elméletinek tartom, a szakmánk gyakorlati oldaláról nagyon keveset tanulunk. Elrugaszkodott példa, de számos európai egyetemen az építész hallgatók saját műteremben az intézmény felszerelésével dolgozhatnak. Bár voltak csapatmunkáink, sajnos ezek során más kar mérnökhallgatóival sosem kellett együttműködnünk, így a szakági tervezőkkel való közös munkához szükséges kompetenciákat nem sajátítottuk el. Hasznos lenne például az épületgépész hallgatók bevonásával egy közös féléves feladat elkészítése, mely során oktatók által felügyelt módon a két kar hallgatói együtt tervezhetnének.

Nyújtott az egyetem számodra valamilyen pluszt az oktatási tevékenységen túl?

Másodévtől kezdve demonstrátorkodtam a Szilárdságtan és Tartószerkezeti Tanszéken, ahol többek közt történelmi épületek rekonstrukciójával kapcsolatos ipari megbízásokban is részt vettem, később pedig gyakorlatvezetést is vállaltam. Szerettem tanítani, ezért egy ideig fontolgattam a doktorit, de végül győzött a szakma. Ennek

zatot, melynek keretében minden tagország delegálhatott pár fiatalt az Európai Környezetvédelmi és Fenntartható Fejlődési Tanácsok maastrichti konferenciájára.

Mit tanácsolnál a diploma előtt álló hallgatóknak?

Legyenek nyitottak, és már hallgatóként kezdjenek el dolgozni, mert amellett, hogy gyakornokként gyorsan sokkal több gyakorlatban is hasznosítható szakmai tudásra lehet szert tenni, a munkabeosztás is flexibilisebb, és alacsonyabbak a velük szemben támasztott követelmények. Nekem ez adta vissza a szakmánk iránti lelkesedésemet. Az óriási beruházások miatt jelentős munkaerőhiánnyal küzd a hazai építőipar, így akkor is jelentkezzenek egy pozícióra, ha az álláshirdetések alapján úgy gondolják, hogy nem biztos, hogy alkalmasak. Továbbá arra bátorítom őket, hogy vegyenek részt a karunkon szervezett tanulmányutakon, épületlátogatásokon, előadásokon. Merjenek kérdezni a tanáraiktól, mert később egy munkahelyen, ahol szakemberként foglalkoztatják őket, sokkal nehezebb segítséget kérni. Nem utolsó sorban érdeklődjenek az ismerőseiktől arról, hogy mekkora a pályakezdők reális munkabére. A fiataloknak sokszor kevesebbet kínálnak, így érdemes tájékozottnak lenni és akár bátran alkudozni. HIRDETÉS

AIESEC MA

Láss világot!

Mindig is ámulattal nézed a képeket távoli országok tájairól? Szívesen kilépnél a rohanós hétköznapokból? Szeretnél megismerni egy idegen kultúrát közelebbről? Mi AIESEC-esek azért dolgozunk, hogy ebben segítsünk neked különböző programjainkon keresztül. Választhatod a pár hónapos vagy akár másfél éves fizetett gyakornoki lehetőséget nagyvállalatoknál, hogy igazi szakmai gyakorlatot szerezz (Global Talent), kimehetsz 2-3 hónapra startup cégeknél kamatoztatni tudásod (Global Entrepreneur), vagy belevághatsz egy izgalmas, 6-8 hetes önkéntes programba (Global Volunteer). Összesen több, mint 26 ezer lehetőség áll rendelkezésedre! Mindez a világon több, mint 120 országban, így mindenképpen egy életre szóló kalandban vehetsz részt! Szervezetünk minden nap azon dolgozik, fiatalok láthassák a világot, tapasztalatokat gyűjthessenek. Hogy még jobban felkeltsük az érdeklődésed, olvasd el mit mondanak azok, akik már bejárták velünk a világot:

Dóra (Albánia): "Nagyon okosak és lelkesek a gyerekek, élvezem velük a munkát, és meglátszik, hogy a hét végére mennyi tudást szednek össze, ami nagyon motiváló."

Gergő (Egyiptom): "A gyerekek folyton kint az utcán játszanak, körbe kerítenek, ha meglátnak, és muszáj fociznod velük. Aztán jól kinevetnek, mikor nem bírod a száraz levegőt. Sokkal inkább emlékeztettek az én gyerekkoromra, nem pedig a mostanában megszokott fiatalságra."

Balázs (Kambodzsa): "Annyi gyík van, mint otthon a légy. Minden tele van velük! Viszont Kambodzsában ettem életem legolcsóbb ebédjét, 84 Ft-ból hihetetlenül jól laktam!" Anna (Kambodzsa): "Nem használnak hűtőt, minden nap friss élelmiszereket vesznek a piacon aznapra és semmilyen tejterméket nem esznek."

Regisztrálj oldalunkon (www.aiesec.org) és segítünk megtalálni neked szóló lehetőséget! Felvesszük veled a kapcsolatot, tájékoztatunk a megpályázható ösztöndíjakról és felkészítünk mindenre, mielőtt álmaid országába repülnél. Jelentkezz még ma!

2018. április 23. MŰHELY

A diploma melletti másvilág

Felnőttképzés és felnőttoktatás

Mi a különbség a felnőttképzés és a felnőttoktatás között? Mikor lehet ingyenes OKJ-s képzésre jelentkezni? Milyen előfeltételek szükségesek? Lehet munka mellett új szakmát szerezni? Milyen egyéb alternatívák léteznek? Hogyan erősíthető meg a diploma a munkaerőpiacon? Ezeket a kérdéseket jártuk körül.

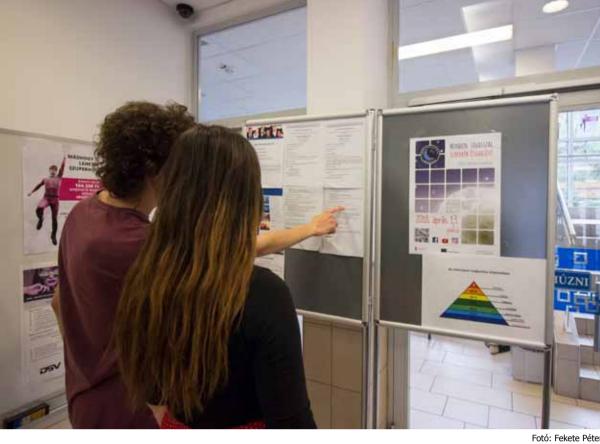
MAREK BERTRAM

Egész életen át tartó tanulás

Az Európai Unió versenyképességének növelését célzó lisszaboni szerződés kiemelt szerepet biztosított az élethosszig tartó tanulásnak, de helyet kapott az EU2020-stratégiákban is. Az utóbbi első sorban a tudásalapú társadalom mihamarabbi megteremtését szorgalmazza, amely kiemeli az új ismeretek és készségek átadását. Ebbe a konstrukcióba illeszkednek a hazai felnőttképzési és felnőttoktatási tanfolyamok, ugyanakkor ezek fenntartása összeegyeztethető az állam jól felfogott érdekével is. A tanfolyamoknak alapvetően két formáját különböztetjük meg: a formális, iskolarendszerben történő felnőttoktatást, valamint az iskolarendszeren kívül eső felnőttképzést. Az utóbbiban nem számít diáknak a tanuló, ekképpen diákigazolvány igénylésére nincs lehetősége, elvégzését pedig nem követi feltétlenül államilag elismert végzettség. Ezzel szemben a felnőttoktatás élvezi az állam támogatását, a tanulók megigényelhetik a diákigazolványt, s államilag elismert végzettséghez juthatnak. Ilyen tanfolyamokat ajánl az Országos Képzési Jegyzék, közismertebb nevén az OKJ.

Két OKJ-s képzés is ingyenes

Az OKJ jelenlegi szabályait egy 2015-ös törvénymódosítással

stúdióvezetők, de akár grafiku-

lehetünk erdésztechnikusok,

OKJ-s képzések a gyakorlatban

alakították ki. A rendelkezés

szerint már két OKJ-s végzett-

ség megszerzése is ingyenes,

ráadásul korhatár nélkül. Ebben

a képzési formában csak 25

éves koráig és az első képesí-

tés megszerzéséig lehet nappali

tagozatos a tanuló, később csak

esti vagy levelezős jogviszonyra

tehet szert. Ugyanakkor érdemes

észben tartani, hogy csak azok

a képzések ingyenesek, amelyet

az állam támogat - erről további

információt a Nemzeti Szakkép-

zési és Felnőttképzési Hivatal

(NSZFH) honlapján találni.

Gyakori sztereotípia, hogy az

OKJ lényegében a szakmun-

kásképzést hivatott ellátni, ám

a jelentkezésnél különböző

előfeltételekkel találkozhatunk.

Bizonyos tanfolyamokra akár

iskolai végzettség nélkül is jelent-

kezhetünk, ám van, ahol már egy

releváns diploma a követelmény.

A képzések iránti érdeklődés

egyre nagyobb, 2012-ben nagyjá-

ból 117 ezren iratkoztak be, míg

2017-ben már 154 ezren. Különö-

sen érdekes, hogy ez a tendencia

a diplomások körében is megfi-

gyelhető, ráadásul 2016-ban a

második leggyakoribb végzettség

- amellyel OKJ-s képzésre jelent-

keztek - a főiskola volt. Kétség-

telen, hogy az OKJ-s ajánla-

tok sokkal specifikusabbak és

gyakorlatiasabbak, így a munkál-

tatók számára gyakran kézzel-

foghatóbbak ezek a képesítések.

Az utóbbi években csökkent

a rövid idő alatt elvégezhető

képzések iránti érdeklődés, egyre

többen választanak 5 hónap-

nál hosszabb tanfolyamokat.

2018-ban majdnem 600 szakké-

pesítés közül választhatunk,

Egy OKJ-s végzettség megszerzése létfontosságú lehet azok számára, akik konkrét területen szeretnének elhelyezkedni. Sőt, bizonyos vállalkozások elindításához jogszabály írhatja elő, hogy milyen bizonyítvány szükséges az adott tevékenység végzéséhez. A képzésekre nem központilag, hanem iskolákban vagy képzőközpontokban kell jelentkezni. Az iskolarendszerű tanfolyamok általában szeptemberben indulnak. Minden tanfolyam saját képzési- és vizsgarendszerrel bír, amelyet az NSZFH határoz meg. Az óralátogatás kevésbé kötött, ez elsősorban az iskoláktól függ. Vannak központok, amelyek ezt kötelezővé teszik, de néhány helyen előzetes kompetenciafelméréssel adnak felmentést a tanulóknak. Érdekesség, hogy nem minden iskolában kötelező záróvizsgát tenni - ezzel a lehetőséggel elsősorban a diplomások szoktak élni. Rejtett költségekkel is találkozhatunk. Előfordulhat, hogy az adott iskola kér egy néhány tízezer forintos egyszeri hozzájárulást, de találkozhatunk különeljárási díjakkal, például ha pótvizsgázni szeretnénk. Természetesen a tankönyvek költségeit is magunkra kell vállalnunk - az árak szórása szakmánként változhat. Egy pénzügy-számviteles vizsgafelkészítő például 9 ezer forintot kóstál, egyéb kötetekért több tízezret is elkérhetnek.

Huszonöt év felett

A Központi Statisztikai Hivatal februári jelentése szerint 25 év felett sem áll meg az élet, hiszen rengetegen jelentkeznek felnőttképzésre és felnőttoktatásra egyaránt. Az adatok szerint 25-64 éves népesség 32,8%-a vett részt valamely iskolarendszerű és azon kívüli oktatásban, amely 5,6%-os növekedést jelent a 2011-es, legutóbb összesített arányhoz képest. A nők és a férfiak körében is növekedett a résztvevők száma 34, illetve 31,6 százalékkal. Az általános iskolai végzettséggel rendelkezők 17%-a, az érettségivel rendelkezők több mint egyharmada, a felsőfokú végzettségűeknek pedig 55%-a vett részt az oktatás ezen formáiban. A fiatal felnőttek érdeklődése kiemelkedő: a 25-34 éves korosztály 41,6%-a iratkozott be valamelyik intézménybe. A számok arra is rávilágítanak, hogy ezek a tanfolyamok munka mellett is elvégezhetőek, hiszen legnagyobb részvételi arányt a foglalkoztatottak körében mérték (38,7%). A munkanélküliek esetében ez az arány csupán 18,2%. Az iskolarendszeren kívüli oktatásban a képesítést nem nyújtó szakmai tanfolyamok a legnépszerűbbek (12,5%), ezeket követik a konferenciák, szemináriumok, valamint az előadások (7,2%). A dobogó harmadik helyére a munkahelyi betanítási folyamatok kerültek (5%), míg a negyedik helyen a csapatépítő tréningek állnak (4,8%). Az OKJ-s képzések csupán az ötödik helyet szerezték meg (3,4%), ugyanakkor mindegyik területen növekedés figyelhető meg.

Márk inkább otthagyja az egyetemet

A felnőttoktatás ma már több

piaci szereplőt is megihletett. Egyre több olyan képzőközpont jelenik meg, amely nem rendelkezik állami akkreditációval. Ezek a cégek elsősorban a valós piaci követelményeknek szeretnének megfelelni. Olyan gyakorlati tudást ígérnek, amelyek ténylegesen hasznosulhatnak a munkaerőpiacon. Sőt vannak, amelyek startupként indultak, s ma már nem győznek megbirkózni az általános túljelentkezéssel. Egy ilyen cégnél készül junior szoftverfejlesztőnek Horváth Márk is, aki meglehetősen pozitívan mesél élményeiről. Egy zalaegerszegi szakközépiskolában végzett, ahol egy OKJ-s képesítést is megszerzett: műszaki informatikus lett. Ugyanakkor a szakmával nem tudott elhelyezkedni, s elmondása szerint az osztálytársai sem jártak sikerrel. Később úgy döntött, hogy magyar-történelem szakos tanárnak jelentkezik az ELTE-re. Ma már úgy látja, hogy a tanári életpálya-modell nem illeszkedik elképzeléseihez - elsősorban a szakma anyagi és morális megbecsültsége miatt. Az egyetemi képzéssel párhuzamosan vágott bele a szoftverfejlesztés világába, s ma már ott tart, hogy kiiratkozik az ELTEről. Az iskola egyébként magas árszabással dolgozik, ugyanakkor fenntartja a hitel lehetőségét, amelyet a tanulók később fizethetnek vissza. A konstrukciót erősíti, hogy az iskola garantálja a képzésben résztvevők azonnali munkahelyét, hiszen az több céggel is szerződésben áll. "A jövőm szempontjából nem találhattam volna jobb alternatívát" - mondja Márk.

OKJ-s képzések toplistája (2017)						
1.	Bérügyintéző					
2.	Társadalombiztosítási ügyintéző					
3.	Vállalkozási mérlegképes könyvelő					
4.	Pénzügyi-számviteli ügyintéző					
5.	Sportedző					
6.	Targoncavezető					
7.	Emelőgépkezelő					
8.	Államháztartási mérlegképes könyvelő					
9.	IFRS könyvelő					
10.	Adótanácsadó					

MŰHELY

KÖZÉLET 7

Cambridge Analytica botrány

Idén márciusban a Facebook történetének egyik legnagyobb válságához érkezett, amikor kiderült, hogy a felhasználók adatainak hanyag kezelése miatt milliók személyes adatai kerültek jogtalanul a Cambridge Analytica politikai adatelemző céghez, akik targetolt hirdetések és viselkedésalapú profilozás segítségével többet között a Brexithez köthető "Vote Leave" és Trump 2016-os választási kampányát is sikerre vitték.

TACSI KORNÉLIA

Alapely

A Swiss Federal Institute of Technology kutatója, Michal Kosinski az adatalapú pszichológia (pszichometria) egyik legismertebb alakjává vált, amikor kidolgozott egy módszert, amely a Facebook-felhasználók like-jai alapján igen nagy valószínűséggel képes megjósolni azok személyiségét. Ezen kutatás az OCEAN modellre épül, amelynek célja az emberek viselke-

désének előrejelzése azok aktív tulajdonságai, többek között gondolkodásmódjuk, értékeik, beállítottságuk alapján. Az OCEAN modell az úgynevezett Big Five-ból képzett mozaikszó, melynek elemei a nyitottság (Openness), lelkiismeretesség (Conscientiousness), extrovertáltság (Extroversion), egyetértés (Agreeableness), érzelmi stabilitás (Neuriticism). Viselkedésalapú adatok gyűjtésével tehát pontosabban lehet profilozni az embereket. Ennek ismeretében egy politikai kampány sikerességét ma már nem csak a jelöltek rátermettsége, reális választási programja vagy a mögöttük álló párt teheti kívánatossá, hanem hogy a választók milyen üzenetekkel találkoznak nap mint nap. Bár a tanulmány megjelenését követően a Facebook priváttá tette a like-ok megtekintését, ennek ellenére ez sokakat a közösségi oldalakon keresztül elérhető információk kiaknázására ösztönzött.

Adatgyűjtés

A Cambridge Egyetem pszichológusprofesszora, Aleksandr Kogan egy 2014-ben alkotott "This is Your Digital Life" (Ilyen a digitális életed) elnevezésű Facebook-alkalmazásban tálalt pszichológiai teszt segítségével a profilokat és a hírfolyamokat monitorozva személyes adatokat gyűjtött a felhasználókról, illetve azok ismerőseiről. Ezeket adta el a brit-amerikai érdekeltségű Cambridge Analytica-nak (CA), amely politikai adatelemző és tanácsadó cégként adatbányászattal, adatközvetítéssel, adatelemzéssel, valamint választási kampányok stratégiai kommunikációjával foglalkozik. A vállalat elsőként 2015-ben került reflektorfénybe, amikor a 2016-os amerikai elnökválasztás egyik republikánus elnökjelöltjét, Ted Cruzt megvádolták azzal, hogy a CA-val együttműködve az érintettek beleegyezése nélkül pszichológiai adatokat gyűjtöttek, melyeket a szavazókat célzó agresszív kampányolásra fordítottak. Erre válaszul a Facebook felszólította Kogan-t és a CA-t, hogy töröljék az oldal szabályzatát megsértve birtokolt információkat. Ugyanakkor a közösségi oldal hibát követett el azzal, hogy nem ellenőrizte az ígéret betartását. Mike Schropfer, a Facebook technikai vezetőjének bejelentése szerint a legújabb becslések alapján 305.000 letöltőn keresztül mintegy 87 millió ember adataihoz férhetett hozzá jogtalanul a CA, köztük 2,7 millió európaiéhoz és 32 ezer magyaréhoz.

A novemberi választásokat követően megjelent egy cikk a Donald Trump kampányát támogató Cambridge Analytica

zet viselkedésének, gondolkodásmódjának befolyásolása, megváltoztatása volt. A kampány során több száz weboldalt, köztük számos kamu oldalt hoztak létre adatgyűjtési céllal, illetve azért, hogy olyan tartalmakkal töltsék meg, melyek az adott beállítottságú szavazókra a legnagyobb hatást gyakorolják. Emellett körülbelül százezer különböző, személyre szabott hirdetést, sötét posztokat, a demokratákat lejárató, megtévesztő, hamis híreszteléseket terjesztettek a közösségi hálón. Elgondolkodtató, hogy a manapság elterjedt direkt marketingnek köszönhetően a társadalom már nem ugyan-

Mikro targetolás

A piac szegmentálásán alapuló, direkt marketing technikákat felhasználó politikai kampánystratégia, amely az egyes felhasználók fogyasztási és demográfiai adatainak segítségével felderíti azok személyes érdeklődési körét és preferenciáit annak érdekében, hogy befolyásolják a gondolataikat és tetteiket.

Hogyan tovább?

A botrány kirobbanását követő napokban a Facebook vezetője, Mark Zuckerberg nem nyilatkozott az esetről, később viszont beismerte, hogy nem tettek eleget a felhasználók adatival történő visszaélések ellen, így

Illusztráció: Zolnai László

munkájáról a New York Times napilapban, melynek sorai között komoly vádak olvashatóak. Ennek ellenére a túlzott nyitottságra, megosztásra épülő Facebook választások során betöltött szerepét annak idején még nem feszegették.

A folytatás

Idén március 17-én a Guradian és az Observer újságírói az egyéves kutatómunkájuk eredményeképpen megszületett tényfeltáró riportjukban megszólaltatták a Cambridge Analytica egykori adatelemzőjét, Christopher Wylie-t, aki beszámolt a cég etikátlan módszereiről. Szerinte a CA célja az adott kulturális környe-

azokat a tartalmakat fogyasztja, hanem azokat, amelyeket a különböző algoritmusok hozzájuk passzolónak ítélnek, lényegében kőkemény pszichológiai hadviselést folytatva a szavazók érzelmeire, rejtett félelmeire, aggodalmaira, vágyaira alapoztak. A kampány utolsó napjaiban például Donald Trump a demokrata választóknak címzett Facebook-hirdetések segítségével azok távoltartására, elrettentésére, a kritikus államok részvételi arányának leszorítására törekedett. Hatalmas sikerrel, hiszen végeredményben az elmúlt húsz év legalacsonyabb (55,4 százalék) részvételi arányával győztek a republikánusok.

ennek eredményeként egyre fokozódó adatvédelmi intézkedésekre számíthatunk.

A közmondás szerint minden csoda három napig tart. Remélhetőleg a márciustól fodrozódó botrány hallatán sokan észbe kapunk, és jobban megfontoljuk, hogy mikor, kiknek és hogyan tálaljuk tartózkodási helyünket, hangulatunkat, örömeinket és bánatunkat a világhálón. Egyesek már évekkel ezelőtt a jelenlegi nyitottságra épülő világ összeomlását, az intim szféra felértékelődését jósolták. Talán épp most érkeztünk el ehhez a ponthoz? Vagy ez is csak egy olyan botrány, mely hatásának meg vannak számlálva a napjai?

Vitafórum

válaszok

Emlékeztetőül

Előző lapszámunk vitaindító cikkében Csizmadia Eszter arról írt, hogy "Manapság egyre gyakrabban kerül napirendre a nők munkahelyi diszkriminációjának kérdése. Köztudott ugyanis, hogy a cégek közép- és felsővezetői pozícióit nagyrészt férfiak töltik be, még akkor is, ha az adott vállalatnál kisebbségben vannak."

Gosztola Ágnes

Sokszor szembetaláljuk magunkat azzal, hogy vezető beosztásokban kevesen vannak a szebbik nem képviselői. Alkalmatlanok lennénk rá? Lehet. A nők többsége azon túl, hogy inkább kockázatkerülő, döntéseit érzelmi alapból hozza. Holott sorsdöntő kérdésekben fontos az objektivitás. Itt is vannak kivételek. Erre születni kell, vagy tanulható is. Akik ezt választják, ők lesznek a munka világának leopárdjai.

Természetesen ez nem azt jelenti, hogy aki cica szerepre született, kevesebbet érne. A hölgyek szorgalmasok, precízek, általában a monoton munkát is jobban tűrik. Ezekre a tulajdonságokra pedig minden cégnek szüksége van. Azon túl pedig, hogy egy nő alacsonyabb munkakörben dolgozik, egyáltalán nem jelenti azt, hogy otthon ne ő lenne a nagymacska. Anyukának lenni ugyanolyan nagy falat. Csak éppen más tulajdonságokat követel. Valaki itt találja meg azt, ahol ki tud teljesedni.

A munkahelyi cicákhoz hasonlóan előfordulhat, hogy egy vérbeli üzletasszony nehezen találja a helyét a családanya szerepében. Azért, mert az ő tulajdonságai másra teszik alkalmassá.

Nem kell elkötelezni magunkat az egyik vagy a másik oldal mellett. Ha valaki pedig mindenhol be szeretné magát vetni, és van rá kapacitása, hát ne habozzon, vágjon bele!

Kükedi Anna

Az elkötelezetten feminista mozgalmak sokszor átesnek a ló túloldalára: "legyen egyforma számú női és férfi képviselő a parlamentben!"-ez éppen az egyenjogúság csapdája. Inkább legyenek családbarátabb munkahelyek, vagy becsüljék meg - és ne földönkívülinek tekintsék - a nagycsaládos anyákat! Személyiségjegyeken kívül vannak alapvetően férfi-típusú szemléletet igénylő munkák, és vannak inkább a női vonásokat preferálók. Nem baj, ha ezt belátjuk.

2018. április 23. MŰHELY

Nézőpont

CSIZMADIA ESZTER

Mérlegen a testkultusz

Szépségideálok mindig is léteztek. Az őskorban a willendorfi Vénusz idomai hódítottak, az ókori görögök a fehér bőrű, vörös hajú, széles csípőjű hölgyeket tartották vonzónak, a barokk nőideált pedig Rubens alakjai testesítették meg.

A huszadik században már évtizedről évtizedre változtak a trendek a homokóraformától az atletikus alkatig, a bubifrizurától a tupírcsodákig. A magazinok címlapján a kislányos bájú modellek felváltva pózoltak a parázsló tekintetű femme fatale-okkal.

Az emancipációt megelőzően a szépséget tartották a nők legfőbb, sőt talán egyetlen értékének, így a lányokra és asszonyokra hatalmas nyomás hárult, hogy elérjék az éppen ideálisnak számító külsőt. Manapság az internet a végsőkig fokozza a megfelelési kényszert azzal, hogy reklámok és manipulált képek százait zúdítja ránk minden egyes nap. Már nem csak a Victoria's Secret angyalainak kockás hasát nézegethetjük irigykedve, a közösségi oldalakon ismerőseink tökéletesre szerkesztett képei is léptennyomon generálják bennünk az önmagunkkal szembeni elégedetlenséget. A lassan mindent átható testkultusz azonban egyre több nőből vált ki ellenérzést, sokan visszautasítják, hogy a társadalom holmi dísztárgyként kezelje őket, amit tökéletesre kell formálni. A mai vékony, fitt testideállal szemben kialakult egyfajta anti-ideál, melynek hívei önmaguk feltétel nélküli elfogadására és szeretetére buzdítják a lányokat. Mindkét tábor követői lelkesen hirdetik saját eszméiket, gyakran heves vitákat generálva az online platformokon.

A harc azonban nem csak az esztétikai kérdések körül forog, hiszen a testsúly és a testösszetétel egészségügyi szempontból is fontos téma. E téren azonban mindkét irányzat igen szélsőséges: a zöld turmixon élő cicababák mellett immár vészesen elhízott "fogaddelmagad" lányok pózolnak a magazinok címlapján, és persze mindannyian a saját életmódjukat állítják be követendő példaként. Ami szintén cseppet sem divatos manapság, az a tolerancia. Legyen valaki kövér, sovány, izmos vagy éppen teljesen átlagos testalkatú, szinte biztos, hogy élete során gazdagabb lesz néhány "jóindulatú" megjegyzéssel a külsejére vonatkozóan. Nehéz eldönteni, hogy a címlaplányok hada, az internet vagy a tágabb környezetünk okozza a legtöbb frusztrációt a megjelenésünkkel kapcsolatban, egy azonban biztos: senkinek sincs joga előírni, hogyan éljenek mások. Az online tartalmakra nem muszáj rákattintani, a magazinokat ott lehet hagyni a boltban, és többnyire a társaságunkat is megválogathatjuk. Végső soron rajtunk múlik, hogy beszippant-e minket a felszínesség és a trendek világa, vagy egészséges és kiegyensúlyozott életre törekszünk.

HIRDETÉS MŰEGYETEMI CSAPOLÁS Egy söröskorsónyi vér 3 ember életét mentheti meg! 450 ml AZ ELSŐ 100 VÉRADÓNAK Csapolj velünk Te is! Időpont: 2018. május 9. (13. oktatási hét szerda) 11:00-16:00 Helyszín: DCs épület, Stokes Laboratórium A TE KARODRA IS SZÜKSÉG VAN! Jelentkezz: facebook.com/EPGET Fő támogatóink GRUNDFOS X🚱 Richter Gedeon

Példaképek

Thomas Mann

Kevés olyan íróval találkoztam olvasmányaim között, mint amilyet Thomas Mann írásai alapján elképzeltem magamnak. Ezek az egy-két óra alatt elolvasható elbeszélésektől a hónapokat is igénybe vevő regényekig terjednek, de hossztól függetlenül közös bennük az a rendkívül emberközpontú, polgári élet- és világfelfogás, amit Mann nem csak irodalmi szinten, hanem az európai közéletben is képviselt. Olyan érzékenységgel mutatta be korának emberi és társadalmi problémáit, ami a XXI. századra sem veszített semmit aktualitásából.

BORDÁS BALÁZS

Thomas Mann előkelő lübecki család leszármazottja, akik kereskedőembernek szánták, de ő sem ezzel, sem az intézményes oktatással nem sokat törődve fiatalkorától kezdve írónak készült. Pályája nagyon gyorsan felfelé ívelt, már huszonöt éves korában megírta A Buddenbrook család című nagyregényét, amiért később elnyerte az irodalmi Nobel-díjat. Nagy műveinek fő témája az európai polgárság, melynek hanyatlását kellő önkritikával és finom iróniával mutatja be. A Varázshegyben egy fiatalember zárt, szanatóriumi környezetben fedezi fel a polgári gondolkodáslehetőségek kilátástalanságát, ahol a különféle alakok és szélsőséges véleményeik a reménytelenül beteg polgárság metaforáját adják. A regény szinte enciklopédikus, súlyos gondolatisága azonban Mann elképesztő írástechnikája miatt nem válik esszé jellegűvé, és a kezdetben átlagos főszereplő óriási jellemfejlődésen megy keresztül.

A fasizmus erősödésével egyre inkább felismerte a művész közéleti szerepvállalásának fontosságát. A nemzetiszocialisták 1930-as hatalomra kerülé-

Példaképek

Szerzőink minden lapszámban bemutatnak valakit, akinek az életét, tetteit vagy személyiségét érdekesnek, fontosnak és követendőnek tartják. Nem csak hatalmas és vagyonos személyek szolgálhatnak követendő példával. Attól, hogy valaki egy ország élén áll, még akkor is, ha az történetesen egy szuperhatalom, még nem válik jogosulttá arra, hogy mások példaképnek tekintsék. Azt ki kell érdemelni, és mint a következő hónapokban látni fogjuk, egészen egyszerű és mindennapi emberek is képesek nem mindennapi tetteket végrehajtani.

sét követően politikai beszédet tartott Berlinben, amely a Német Felszólamlás néven vált ismertté. Ebben a nácizmust kereken az excentrikus barbárság és a primitív-tömegdemokratikus vásári durvaság óriáshullámának bélyegezte, a beszéd után nem sokkal emigrációba is kényszerült. A témához kapcsolódik egyik legismertebb elbeszélése, a Mario

Fotó: Carl Van Vechten

és a varázsló, ami személyes élmény alapján született egy évvel a beszéd elhangzása előtt. A történetben Cipolla, a hipnotizőr akaratát a tömeg egyes tagjaira kényszerítve nevetségessé teszi, megalázza őket, ezzel ábrázolva a fasizmus lélektanát. A Doktor Faustus című késői regénye pedig egy nagy tehetségű zeneszerzőről szól, akinek végzetes betegség következtében elboruló elméjéből egyre hatalmasabb művek teremnek, míg az végleg fel nem emészti őt. A főhős, Adrian Leverkühn élettörténete a német szellem és művészet sorsát, tragédiáját testesíti meg.

Thomas Mann életművének hatását összefoglalni lehetetlen. Megosztó személyiség volt, de úgy is érdekes jelenség, hogy nem voltak "tanítványai", vagyis senki nem ismerte el azt, hogy hatással lett volna írói pályájára. Egy irodalomtudós ezt a jelenséget úgy magyarázta, hogy mivel Mann mellett senki nem állhat meg, így csak vele szemben érvényesülhetnek. Műveinek gondolatisága azonban, ha íróknak nem is, embereknek és az emberi létről gondolkodóknak még biztosan sokáig fog követendő példaként állni.

KÖZÉLET

Fake news, avagy azok a fránya álhírek

A Brexit és a 2016-os amerikai elnökválasztás után a hamis hírektől és a jogtalan adatfelhasználástól volt hangos az egész sajtó. Az adathalászok ugyan már régóta tevékenykednek a közösségi oldalakon, azonban az elmúlt években a politikai életére is jelentős hatással voltak a felhasználóktól kinyert információk továbbításával, aminek köszönhetően az emberek médiába vetett hite világszerte megingott.

HORVATH DORINA

Social media

A közösségi média a huszonegyedik század egyik legelterjedtebb eszközévé nőtte ki magát, mely az internetet segítségével minden ember számára hozzáférhető. A hírterjedés ezen formája a hagyományos csatornáktól eltérően csak kis mértékben vagy egyáltalán nem szűrt tartalmakat közöl, ugyanis ebben az esetben az olvasók is szerzőkké léphetnek elő a kommentelés és megosztás által. A bejegyzések végleges jelentése végül a közösségi interakciók által formálódik meg. A megszokott egyirányú kommunikációt a világhálón játszódó dialógusok váltották fel. Ez a fajta szabadság elhozta a kötetlen véleménynyilvánítást a társadalomnak, ami egyben nagy fenyegetést is rejt magában.

Hamis hírnek

A világsajtóban fake news néven terjedtek el azok a hírek, melyeket kifejezetten abból a célból kreáltak, hogy megtéveszszék, illetve valamilyen érdektől vezérelve befolyásolják az olvasókat. A jelenség hatására az emberek bizalma fokozatosan csökken az online tartalmakban, helyettük inkább a televízióra és a nyomtatott sajtóra hagyatkoznak. A Kantar Trust In News című tanulmányában adta közre a négy országban (Brazília, Franciaország, Egyesült Királyság, Amerikai Egyesült Államok) megkérdezett nyolcezer ember véleményét a politikával és választásokkal kapcsolatos hírekről. A 2017-es felmérésből kiderült, hogy a válaszadók hetvenkét százaléka a nyomtatott magazinokat tartja a legmegbízhatóbb forrásnak. Negyvenegy százalékuk kevésbé tud megbízni az online médiában a fake news térhódítása óta. A hagyományos sajtó ennél jobban szerepelt, bennük csupán huszonhárom százalék kételkedik jobban. A bizalomvesztés ellenére a közösségi média továbbra is a legelterjedtebb módja a hírszerzésnek, főként a fiatalok körében.

Ellenőrizhetetlen hírözön

A nyomtatott sajtótól elvárt szabályok, melyek szerint csak megbízható forrásból származó, valós információt közölnek az olvasókkal, az online platformokra nem vagy csak korlátozottan érvényesek a gyakorlatban, aminek ékes bizonyítékául szolgál az Amerikában kirobbant, 2016-os választás körüli zűrzavar. A jelenben az internetre szinte bárki szabályozhatatlanul tölthet fel tartalmakat, melyek ellenőrzése a legtöbbször nem megoldott. Így történhetett meg, hogy orosz álhírportálok a The Guardian szerint közel nyolcvanezer bejegyzést tettek közzé a Facebookon, mellyel körülbelül huszonnyolcezer amerikai szavazót érhettek el. Egy másik próbálkozás során hasonló módon kémkedtek hamis profilok mögül Emmanuel Macron után a francia elnökválasztás során. Az államfő nyilatkozata szerint az úgynevezett álhírek terjedése a világhálón már egyenesen a demokrácia működését veszélyezteti, ezért felül fogják vizsgálni a médiaszabályozást különös tekintettel a választási időszakokra. A törvénytervezet alapján a továbbiakban a televíziós és az internetes tartalmak valódiságát a nemzeti audiovizuális tanács ellenőrizné melynek az elnökét az államfő nevezné ki.

Trump és a sajtó

Az amerikai elnök egy Twitter posztban tette közzé a szerinte igaztalan híreket közlő médiumok listáját, melyeket a Hamis Hírek Díjával illetett. A felsorolásban helyet kapott a The New York Times, az ABC News, a CNN és a The Washington Post. A bejegyzés nyitógondolata a következőképpen hangzik: "2017. a könyörtelen elfogultság, a tisztességtelen tudósítások és az arcátlan hamis hírek éve volt.", majd tíz történeten

keresztül vezeti végig az olvasót az általa megalapozatlannak tartott publikációkon, melyeket egyébként a felsorolt hírközlők utólag elismertek és korrigáltak. A történtek fényében Jeff Flake arizonai republikánus szenátor egyenesen Sztálinhoz, a volt szovjet tábornokhoz hasonlította az amerikai elnök sajtóhoz való viszonyulását. Bár Donald Trump éles bírálatokkal illette a médiát, hatalomra kerülése azonban megnövelte az internetes híroldalakra előfizetők számát. Több neves amerikai lap megrendelései megduplázódtak, így például a Wall Street Journal-nél közvetlenül Trump megszavazása után az új előfizetések száma háromszáz százalékkal nőtt. A New York Timesnál szintén tízszeresére ugrott az érdeklődés. A Reuters Institute felmérése szerint az internetes híroldalakra 2017-ben hét százalékkal több előfizetés érkezett,

A Facebook sem maradhat ki

mint a 2016-os évben.

2009-ben a Facebook a világ leggyakrabban használt szociális hálózatává nőtte ki magát. Mára az aktív felhasználók száma meghaladta a kétmilliárd főt. Létrehozása óta dinamikusan bővül a tagok listája, kiváltképp a fiatalok körében hódít az alkalmazás. Köztudott, hogy az ehhez hasonló oldalak hozzáférnek a felhasználóik adataihoz, továbbá tárolják, illetve fel is használják azokat. A 2016-os amerikai választások körül kitört botrányban kiderült, hogy a Cambridge Analytica nevű brit-amerikai politikai elemzőés tanácsadó cég Facebookfelhasználók adatait jogtalanul továbbította Trump kampányának. A The New York Times amerikai és a The Guardian brit napilap szerint több mint ötvenmillió felhasználó adatait adták át engedély nélkül. A cég hozzávetőlegesen harminckétezer magyar állampolgár adataihoz is hozzáfért. A megszerzett információk alapján feltérképezték az amerikai választópolgárokat, majd személyre szóló üzenetekkel és politikai tartalmú reklámokkal befolyásolták őket. Máig nem világos, hogy az eset mennyire változtathatta meg a szavazás kimenetelét, de bizonyosan szerepet játszott az emberek véleményalkotásában. A felháborodás után a Facebook valamelyest szigorított az adatvédelmén, azonban a felhasználók befolyásolása, illetve félreinformálása a mai napig probléma.

Kattintás mindenek felett Az online tartalmak fő ismerte-

tője, hogy széles körben elérhetőek és ingyenesek, ezáltal a különböző oldalak csupán a hirdetési bevételekből juthatnak pénzhez, mivel az átlagos használók nem szívesen fizetnek a világhálón fellelhető hírportálok, alkalmazások szolgáltatásaiért. Ebből következik, hogy egy oldal fennmaradásának feltétele, hogy elegendő hirdetőfelületet jelenítsen meg. A Google és a Facebook is hasonlóképpen tartja fenn magát, méghozzá úgy, hogy a felhasználóiktól nyert adatokat elemezve célzott reklámokkal látják el a közönségüket. A közösségi oldalak minél nagyobb látogatottságot szeretnének maguknak, ezért az információ folyamatos áramlásában és az emberek közötti kommunikáció fenntartásában érdekeltek. A forgalmuk korlátozásával, vagyis bizonyos hírek és tartalmak eltávolításával értékes klikkeléseket veszíthetnének. Fennáll a kérdés, hogy a társadalom a jövőben továbbra is megtűri a különböző csatornák reklámhalmokkal való elárasztását a bérmentes használat érdekében, vagy vállalják a szolgáltatások költségét, és inkább megszabadulnak a hirdetések folyamától.

Hol a határ?

Egyre nehezebb ellenállni a különböző csatornákon át szivárgó pszichológiai befolyásolásnak. A piaci kereskedők által alkalmazott marketingstratégiák a közösségi médiában nagyrészt a fogyasztók irányításával érik el, hogy ismertebbé váljanak, hogy aztán tágabb közönséghez juttathassák el termékeiket. Elegendő annyi, hogy egy nyereményjátékot kínálnak fel egy közösségi portálon, melyben a hirdetést megosztók vehetnek részt, és máris emberek ezreihez juthat el az információ. Ugyanígy egy téves hír publikálásával, majd az ismételt megosztásával hatalmas tömegeket szólíthatunk meg. A Reuters Institute 2016-os, harminchat országot átfogó felmérése érdekes adatokat adott közre az emberek hírolvasási szokásaival kapcsolatban. A közösségi média felhasználói körében elterjedt a hírkerülés jelensége, melynek okaként a megkérdezettek negyvennyolc százaléka a hangulatukra gyakorolt rossz hatást, harminchét százaléka pedig a hír esetleges hamisságát nevezte meg. Az álhírek terjesztőinek sajnálatosan több szempontból előnyük van becsületes társaikhoz képest. A koholmányok előállításához csekélyebb munka szükséges, hiszen nem kell ellenőrizni a kiadott információkat. Az elferdített, illetve felnagyított történetek nagy hírverést keltenek, és vonzzák az olvasókat. Minél nagyobb a felhajtás, annál több a bevétel, így manapság igazán megéri nagyot mondani a médiában.

Visszatér a cenzúra?

A fake news kifejezés használata mostanra szállóigévé vált. A különböző politikai tartalmú hamis hírek Amerikában és számos európai országban nagy problémákat generáltak. A helyzet mára olyan mértéket öltött, hogy megannyi nemzet kezdeményez lépéseket a jelenség megfékezése céljából. Az Európai Bizottság szakértőket állít a hamis hírek és a politikai manipuláció terjedésének megakadályozása érdekében. Az olasz kormány egy online felületet hozott létre, amin keresztül a polgárok jelezhetik a koholmányokat a rendőrség felé. A Facebook bár nem távolítja el a posztokat, de jelöli a fogyasztói számára a hamis híreket. A jövő kérdése, hogy a későbbiekben ki hogyan veszi fel a harcot az álhírekkel, továbbá az államok vezetése mennyire tartja szükségesnek megszűrni a híráramot a hamis információk kiszűrése érdekében.

MŰHELY 2018. április 23.

LEGO kaland LEGO földön

Jól játszani, jól gyártani

A magamfajta felnőtt rajongó számára egy látogatás a magyarországi LEGO gyárban felér egy kisebbfajta földi mennyországgal. Hogyan készül korunk legnépszerűbb építőjátéka? Hogyan járul hozzá a cég sikeréhez hazánk? Sikerült-e kellő önuralmat gyakorolva nem Dagobert bácsiként belevetődnöm a milliónyi csillogó alkatrész közé?

LÁSZLÓ GÁBOR

A 2014-ben átadott LEGO gyár mintegy hatvan hektáron terül el, tervezését a CÉH Zrt., egészen pontosan Annus Marina és Horváth Gábor építészek végezték. Példaként a világban működő többi LEGO gyár szolgált. Az összes ott összegyűlt

Fotók: László Gábor

nek megfelelően, majd pedig ki is kapcsol, ha az emberek elhagyják a helyiséget.

A létesítmény legfontosabb része a T-alakú, kétszintes központi folyosó. A földszinten folyik a targoncás anyagszállítás, itt zajlik a gyalogos forgalom is a targoncáktól elválasztott sávban. A tervezésénél törekedtek arra, hogy minimális számú balesetveszélyes kereszteződés keletkezzen. Az emeleten közlekednek a látogatói csoportok, illetve az adminisztráció egyes dolgozói. A látogatói útvonal

nyíregyházi egységben végigkövethető a gyártás összes életciklusa, tehát a fröccsöntés, dekorálás, összeszerelés, valamint a végleges csomagolás.

A gyártáshoz a szükséges anyagmennyiséget rendszerint Billundból, a dániai székhelyről hívják le. Az így beérkező polietilén granulátum hatalmas tartályokba kerül, majd az előkészítő egységeken átjutva csővezetékeken utazik a fröccsöntő gépekig. A kívánt színt az úgynevezett mesterkeverék megfelelő adagolásával érik el. A fröccsöntés négy csarnokban, csarnokonként közel kétszáz gépen zajlik. A végeredmény több millió kocka naponta. Kocka alatt persze nem csak a hagyományos elemeket értjük, hanem mindent, ami önálló egységként a csomagokba kerül. Az elemek megformálása rendkívül precíz művelet, ugyanis négy ezredmilliméter pontosságot garantálnak. Nagyon komoly higiéniai előírásokat tartanak fenn a gyárban: a fröccsöntőből kijött, ám a gyűjtődobozból a padlóra esett egyszínű elemeket nem teszik vissza, hanem bedarálják, és újrahasznosítják alapanyagként.

Az elkészült alkatrészek egy része nem homogén, egyszínű, hanem valamilyen minta is megjelenik rajta. Ilyenek jellemzően a minifigurák részei vagy a feliratos kockák. Egyszerre öt különböző színt tudnak felvinni az elemre

Köszönetnyilvánítás

A látogatás a BME Polimertechnikai Szakosztály (PTSZO) segítségével jött létre. Ezúton is köszönjük nekik a lehetőséget!

klasszikus tamponnyomással. Óránként 1800-2000 minifigura ölt testet és arcot. A szerelés és a festés után minden figurát lefényképeznek, és képernyőn azonnal ellenőrzik is, hogy a dekoráció minősége belefér-e a tűréshatárokba. Az ellenőrzést géppel és emberi erővel is elvégzik, mert a kamerák sem láthatnak mindent, ahogyan az emberi szem sem tökéletes. Amelyik példány nem megfelelő, azt bedarálják, és a felhasznált anyagok sokszínűsége miatt véghulladék lesz, nem tudják újrahasznosítani. Aggodalomra azonban semmi ok, a lelket csak egy későbbi munkafázisban lehelik a figurákba.

A legyártott elemek útja kétféle lehet az előállítás után. Az egyik lehetőség, hogy szinte azonnal készletté állnak össze. A kockákat gépek válogatják kis dobozokba. Ezután a dobozokat lemérik, tehát súly alapján zajlik a válogatás. Tapasztalhatjuk, hogy a készletek kibontásakor néhány elemből több van a kelleténél. Ennek oka a súlyellenőrzésben keresendő, ugyanis inkább többet csomagolnak, mint hogy hiányozzon elem a megvásárolt pakkból. Ha minden megvan, akkor kerül sor az előcsomagolásra, szakszóval a prepack-ek előállítására. Ezek már azok az átlátszó tasakok, amikkel a vásárló is találkozik a dobozban. Óránként 1600-1800 prepack keletkezik. A zacskókat emberi kéz helyezi az ismert papírdobozokba, hozzácsomagolva az egyéb tartozékokat, például az építési útmutatókat és a matricaíveket. Vitathatatlan, hogy a dobozolás lényegesen hatékonyabban megy, mint a Tótéknál. Néhány óránként 1-1 dobozt találomra minőségellenőrzésre kiszednek a folyamatból, és alaposan átvizsgálják. A gyárnak meglepő módon nincs igazi klasszikus készáru raktára, hanem minden elkészült csomag azonnal kamionokra kerül, és útra indul a célja felé.

A másik opció, hogy azokban a méretes dobozokban, amikbe

kihullottak a gyártáskor, konvejorpályákon a dobozos raktár felé veszik az irányt. A LEGO elemek többsége ,'ömlesztve", kamionon hagyja el a gyárat, hogy a LEGO Csoport más gyáraiban dolgozzák fel és csomagolják készre. A négyféle méretű dobozt palettázó robotok rendezik raklapokra, majd azokat óriási méretű daruk emelik a raktár megfelelő polcára.

A csarnokok közül a nagyobb harminchét méteres belmagassága magasabb, mint egy tízemeletes házé. Nem véletlen, hogy az ottani munkavégzéshez mászóvizsgával kell rendelkezni. Ebben a raktárban mintegy 42000 raklap van, raklaponként átlagosan tizennyolc dobozzal. Egy-egy dobozban akár 74000 darab 1x1-es méretű hagyományos lapos kocka elfér. A raktár befogadóképességét kifejező és szemléltető szöveges feladatunk további megoldását az olvasóra bízzuk. A kihasználtság legfeljebb 90-95%-os lehet, így biztosítva a mozgathatóságot és a gyors reagálást egy esetleges nem várt igényre.

A LEGO hazai szerepvállalása nem ér véget a gyár kapuinál. A LEGO Foundation által finanszírozott Helyi Közösségi Szerepvállalás programon keresztül támogat gyerekekkel foglalkozó intézményeket, szervezeteket, illetve velük együtt szerveznek közösségi eseményeket a gyár közelében. A projektötleteket a LEGO gyár dolgozói hozzák, és ők is részt vesznek a programok megvalósításában. A tekerd! csoporttal évek óta együtt dolgoznak Nyíregyházán, hiszen kifejezetten hátrányos helyzetű, problémákkal küzdő fiatalokról, a számukra létrehozott fejlesztő programról van szó. A csoport LEGO elemekből készít hatalmas mozaikképeket. A több ezer LEGO kockából épült alkotások szinte kizárólag fekete, fehér és a szürke két árnyalatából állnak össze. A tekerd! a 2017-es Múzeumok Éjszakáján is bemutatta alkotásait a Nemzeti Galériában.

A BME-s LEGO Einstein fej története

A K épület legalsó szintjén lévő hatalmas LEGO Einstein fej a csehországi modell-műhelyben készült évekkel ezelőtt, sokáig kiállítási tárgyként utazott szerte az országban, majd a BME-n lelt hozzá méltó, új otthonra. A felhasznált kockák számáról nincsenek adataink, ám annyi bizonyos, hogy mintegy 240 kg-os a modell.

tapasztalatot és tudást felhasználták és továbbfejlesztették az épület tervezésénél, szem előtt tartva a biztonságot, a bővíthetőséget és a gyártó tevékenységre való optimalizálást. A telekválasztásnál kiemelt szempont volt a bővíthetőség.

A helyiségekben nincsenek villanykapcsolók és klasszikus termosztátok, ezek helyett a legmodernebb jelenlétérzékelőket építették be, a fény automatikusan bekapcsol, a szellőzés elindul az igényekcélja már a nevéből kikövetkeztethető: megmutatni a gyár egyes munkafolyamatait a magunkfajta földi halandók számára. Csoportunkkal mi is ezt a sétát tettük meg. Lássuk, hogyan lesz a műanyag granulátumból a gyermekek és nem ritkán felnőttek egyik kedvenc játéka! Jelenleg a világ öt országában található LEGO gyár. Dániában, Kínában, Mexikóban és Magyarországon ténylegesen fröccsöntés is zajlik, míg Csehországban csak csomagolással foglalkoznak. A

MŰHELY

XVI. évfolyam 6. szám

SPORT 1

Vedd fel a ritmust!

Fotó: Fekete Pét

Közeledik a budapesti egyetemek egyik legnagyobb sport és kulturális fesztiválja, a Dunai Regatta, ami idén kiemelt V4-es esemény, így a határon túlra is kitekint. Soltész Reginával, harmadéves építőmérnök hallgatóval beszélgettünk, aki az esemény Student Brand Manager-e.

BALOGH KATA BOGLÁRKA

Mivel foglalkozik az SBM?

A fő feladatunk a márka képviselése a saját egyetemünkön: reklámanyagok kihelyezése, szurkolótábor és sárkányhajó-csapat toborzása, majd az edzések leszervezése. Mi építjük a csapatot, szervezzük a különböző csapatépítő programokat, folyamatosan a csapattal vagyunk. Tulajdonképp kapcsolattartók vagyunk az egyetem és az Antal József Tudásközpont, a főszervező között.

Hogyan kerültél bele a Dunai Regatta forgatagába?

Elsőéves koromban pár ismerősöm, akik már próbálták, meséltek róla, így jelentkeztem. Nagyon jó és bulis csapat jött össze, egyből beleszerettem. Hatalmas élmény volt a Duna legszebb szakaszán, a Parlament és a BME között evezni. Így következő évben szintén indultam. Idén év elején szólt az akkori SBM, hogy neki már a munka mellett nem lesz ideje tovább vinni, és rám gondoltak utódjaként. Először nem mentem bele, mert nem éreztem magamban akkora potenciált. Aztán addig győzködtek, míg rábeszéltek, így

leadtam a jelentkezésemhez szükséges pályázatot. Egy-két hónappal a leadás után e-mailben értesítettek, hogy engem választottak ki a Műegyetemről.

Hogyan jelentkezhetünk versenyzőnek?

Minden évben egy internetes platformon lehet leadni a jelentkezést. Ebben az évben a BME csapata lehetőséget kapott arra, hogy induljon az immár tizenegyedik alkalommal megrendezendő sárkányhajó világbajnokságon, Szegeden. A Magyar Sárkányhajó Szövetség a versenykiírás alapján öt egyetemnek hirdetett részvételi jogot. Rajtunk kívül még három hazai egyetem vállalta a kihívást, viszont Budapestet egyedül mi képviseljük. Tekintettel a verseny volumenére az idei csapatunkat lényegében én állítottam össze tavalyi és tavalyelőtti, tapasztaltabb sárkányhajósokból.

Hogyan készül a csapat a világbajnokságra?

A Magyar Sárkányhajó Szövetségnél edzünk, az EHK fedezi az anyagi költségeket és a nevezési díjat. A regattára négy edzés alatt szoktak a csapatok felkészülni, de nekünk többre lesz szükségünk. A versenyen három kategória van, mi az egyetemiben indulunk, ahol annyi megkötés volt, hogy egy országból maximum öt egyetem mehet. Mivel Magyarországról csak 4 intézmény vállalta el, minden jelentkező csapat indulhat. Amennyiben többen vállalták volna, akkor a Regatta, a Budapesti Sárkányhajó Fesztivál és még egy verseny eredménye döntötte volna el, mely öt csapat méltó országunk képviselésére. Jelen pillanatban nyolc országból neveztek a mi mezőnyünkben, de emellett a világ minden részéről érkeznek csaptok a megmérettetésre.

Szükséges-e bármilyen előképzettség a sárkányhajózáshoz?

A Dunai Regatta nem arról szól, hogy szedjünk össze minden evezőst és kajakost, majd ültessük be őket egy sárkányhajóba. A teljesen hétköznapi emberekhez akarjuk közelebb hozni a sportot, valamint célunk megmozdítani az egyetemeket teljes egészükben, nem csak kari szinten. Épp ezért nincs semmilyen előfeltétele annak, hogy beülhess a hajóba. A négy edzés alatt kellőképpen megtanulja mindenki, hogyan üljön be a hajóba, mikként fogja meg a lapátot és evezzen. Mindössze alá kellett írnunk egy nyilatkozatot, hogy baj esetén le tudunk úszni száz métert könnyű felszerelésben. Viszont mentőcsónakok folyamatosan vannak mellettünk, valamint kipróbáltuk: a hajót nem lehet felborítani, legalábbis nekünk nem sikerült.

Mire számítson, aki nem sárkányhajózni érkezik?

Délelőtt folyamán a sport uralja a rakpartot, délután pedig hazai előadók szórakoztatják a jelenlévőket. A Dunai Regattának van egy saját tehetségkutatója, a Sound of the University. Erre a rendezvény oldalán lehetett jelentkezni az előadóknak, amennyiben legalább egy tagjuk hallgatói jogviszonnyal rendelkezik, valamint mellékelték egy saját daluk hangfelvételét. Ezekből kiválasztották a tíz legjobbat, amelyek közül az öt legjobbat egy szakmai zsűri és egy Facebookos szavazás együttesen fogja kiválasztani. Ők azok, akik fellépnek az eseményen, és itt egy kibővült hozzáértő csoport pontozza őket. A győztes lehetőséget kap, hogy felléphessen egy hazai neves fesztiválon, valamint további értékes nyeremények várják a legjobbakat.

Mitől lesz különleges ez a fesztivál?

Ha belegondolunk, ez az egyetlen olyan fesztivál, ami az összes pesti egyetemet megmozgatja, és közelebb hozza őket egymáshoz. Évente körülbelül négyezer ember látogat ki az eseményre. A Duna átszeli Budapestet, és a célunk az, hogy ez ne elválassza egymástól Budát és Pestet, hanem összehozza a diákokat mindkét oldalról. Kevés az alkalom, amikor így együtt tudunk lenni, és immár országos szinten is kapcsolatot építünk, hiszen jelen lesznek Debrecenből, Pécsről, Győrből, Szegedről, Veszprémből, sőt még lengyel és cseh csapatok is eljönnek. Mindemellett a hétköznapi emberekhez hozzuk közel a sportot, zenével és jókedvvel fűszerezve.

További sportok

Profi evezés, Cheerleader műsor, mászófal, strandröplabda bajnokság, Sörpong országos döntő, crosschallenge profiknak és kezdőknek, minitollas, lábtengó, ördögbor, minicsocsó, minipingpong, b33 streetball bajnokság, freestyle foci országos bajnokság, 5. HBH streetworkout világbajnoki selejtező és amatőr erőnléti vetélkedő

Időpont: 2018. május 5. Helyszín: Műegyetem Rakpart

KisGeri 24!

Felejtsd el a hétköznapokat!

Idén májusban immár második alkalommal pezsdítik fel a Kis-Gerecse kőfejtő ormait a KisGeri 24 Sziklamászó és Highline Fesztivál versenyzői, akik tizenkettő vagy huszonnégy órás erőpróbában bizonyíthatják állóképességüket.

TACSI KORNÉLIA

A legendás arkansasi Horseshoe Hell 24 órás sziklamászó verseny mintájára az első fesztivált Forintos Norbert és Zichó Viktor, a BME gépészkarának hallgatói vezényelték le. Idén pedig már kibővült szervezői csapattal ismét nekivágtak, hogy megrendezzék a Kárpát-medence egyedülálló és talán legszínvonalasabb sziklamászó kihívását. A tavalyi családias hangulat megtartása mellett most szélesebb, határon túli közönség bevonására is törekszenek, illetve pár újdonsággal és értékes díjakkal várják a részvevőket. Ezúttal a négyfős csapatoknak szánt 24 órás megmérettetésen túl kétfős csapatok 12 órás Jam versenyszámban is indulhatnak. Ez utóbbi egy délutáni és egy délelőtti mászásból áll, melyben - a hagyományos versenyszámmal ellentétben az adott idő alatt teljesített utak száma lényeges és nem az, hogy meddig jutnak a mászók. Napnyugta után a négyfős csapatok tagjai felváltva pihenhetnek egészen reggel nyolcig. Tekintve, hogy tavaly kimerültség miatt sokan kihagyták az éjjeli mászást, a szervezők módosítottak a pontozási rendszeren, így a meghatározott éjszakai órákban teljesített utak tripla szorzóval számítanak majd. Emellett nagyobb szerepet kap a highline és slackline is, melyeken plusz pontokért mérkőzhetnek a csapatok.

Viktor elmondása szerint "a rendezvény célja a sziklamászás népszerűsítése, jelszava pedig a lazaság, mellyel meg akarjuk mutatni a mászósportot átható kötetlenséget, szabadságot és a szabályok mellőzését". Ennek érdekében az erőpróba köré egy fesztivált is létrehoztak, melynek keretei között a kezdőknek ingyenes oktatást, beülőket, köteleket, valamint mászócipőt is biztosítanak. A pihenni vágyók pedig tábortűz mellett vagy épp egy függőágyban lazítva kóstolhatnak bele az extrémsport adta életérzésbe.

Időpont: Május 11-13. Helyszín: Kis-Gerecse kőfejtő Nevezési díj: 14.000-20.000 Ft/csapat Nevezés határidő: 2018. május 6. További infó: www.kisgeri24.hu

Fotó: Fejes Bence

A láthatatlan érték

A giminek hála legalább három dolgot tudsz a galandférgek életmódjáról, körülbelül huszonöt menedzsment modell rövidítését ismered, és bizonyos vegyi anyagokról vagy épületekről órákat tudnál mesélni. Nem vagy azonban tisztában az adózás rejtelmeivel, még mindig nem világos, hogyan funkcionálnak a cookie-k, és az időd kifolyik a kezedből. Huszonévesként valószínűleg minimum egy állítás igaz rád, és még valószínűbb, hogy ez a tény valamelyest frusztrál. De ne aggódj, semmi sincs veszve! A Láthatatlan Egyetem épp azért létezik, hogy ezen segítsen. Kovács Tamással, a szervezet egyik képzőjével beszélgettünk.

LENGYEL DORKA

Alapozzuk meg a beszélgetést egy GYIK szekcióval! Kik vagytok, és mivel foglalkoztok?

Három egyetemista fejéből pattant ki a Láthatatlan Egyetem ötlete 2011-ben, valami jót és hasznosat akartak csinálni. Létrehozták ezt az önszerveződő társaságot, ami ingyenes képzé-

seket tart felsőoktatási hallgatóknak. Az évek során kialakult ehhez több képzésanyagunk, amelyeket azóta is folyamatosan fejlesztünk, bővítünk. Több témában is tartunk képzéseket, valamint fejlesztjük az önkénte-

től kapunk rendszeres vagy alkalmi támogatást, azt visszaforgatjuk az egyetem működtetésébe, vidéki képzések esetében utazási költségbe vagy eszközök beszerzésébe, illetve a szervezet állandó költségeinek finanszí-

seinket is. Hallgatóként Budapesten időgazdálkodásra, személyes pénzügyekre és informatika gömböknek képzésre jelentkezhetnek az érdeklődők ebben a félévben. Emellett lehetőségük van - már nem csak a hallgatóknak, hanem - a fiatal felnőtteknek is részt venni az önkéntes képzésünkön. 2018 tavaszán Budapesten, Veszprémben, Debrecenben és Miskolcon vagyunk jelen, de folyamatosan bővülünk, és apránként bevesszük a világot: idén előfordulhat, hogy Bostonban is feltűnünk, mert néhány önkéntesünk épp ott lesz.

Kik tanítanak nálatok?

Az úgynevezett "láthatatlanok", akik szintén egyetemisták vagy fiatal felnőttek. Nekik egyébként az állandó kurzusokon kívül lehetőségük van új ötletek megvalósítására, most például tervben van egy táncos csoport indítása, de volt már fotósszakkörünk is korábban. Lényegében nálunk bármit el lehet indítani, csak elkötelezett emberek kellenek hozzá.

Az oktatók tehát önkéntesek, de gondolom, vannak egyéb költségeitek. Hogyan tudjátok finanszírozni a Láthatatlan Egyetemet?

A helyszíneket szerencsére ingyen kapjuk különböző egyetemektől, kollégiumoktól, támogató cégektől, így ez nem pénz, hanem szervezés kérdése. A vezetésszervezésért, HR kommunikációért, képzéskoordinációért, IT területekért felelős háttércsoportjaink is önkéntesekből állnak. Ha valakirozásába. Legfőképp azonban a tagok erre áldozott ideje és energiája mozgatja a gépezetet.

A kurzusaitok meglehetősen gyakorlatiasak, olyan területeket járnak körbe, amik szükségesek a mindennapokhoz. Mi az általános tendencia, nagy az egyetemisták fejében a homály ezekről a témákról? Hiánypótló a munkátok?

Főként az informatika kurzusunknál és az időgazdálkodásnál szembetűnő az információhiány. Legtöbbször az a résztvevők visszajelzése, hogy nagyon hasznos dolgokat tanultak, és egy húszfős csoportból legfeljebb négy-öt ember morzsolódik le. Ebből látszik, hogy tényleg szükség van ránk, tudunk nekik újat mondani, mert a gimnáziumokban és az egyetemeken nem feltétlenül foglalkoznak ilyesmikkel a diákok. Komoly hiánypótlás a Láthatatlan Egyetem munkája, mert mi száz százalékig használható tudást adunk át.

Lehet valóban számottevő haladást elérni négy-öt foglalkozással az olyan bonyolult területeken, mint mondjuk az informatika vagy a hatékony időgazdálkodás?

Egyértelműen igen, mégpedig azért, mert a legtöbb képzés esetén módszereket mutatunk be a résztvevőknek, nem bemagoltatunk velük egy tananyagot. Az időgazdálkodás elsajátítása például egy nagyon hosszú folyamat, az embernek saját magának kell kipróbálnia különböző megoldásokat. Mi bemutatunk nekik néhány módszert, mutassunk nekik a megvalósításra. Nem a négy alkalom alatt csiszolódnak tökéletesre a jelentkezők, de rálátást kapnak arra, hogy milyen irányokba érdemes elindulni az élet különböző területein – és erre tökéletesen elegendő ez a pár hét.

lehetőséget, de a lényege az egésznek az, hogy az ember

maga találja meg, hogy melyik

módszer a legmegfelelőbb.

Lehet, hogy valaki akkor tud

jól teljesíteni, ha egy évre előre

tervez, van, aki viszont csak

egyhetes tervekkel hatékony. A

résztvevők minden képzés elején

megkapják tőlünk az alapvető,

lexikális tudást, de utána arra

koncentrálunk, hogy utakat

Melyik a legkeresettebb képzé-

Egyértelműen az időgazdálkodás. Ezzel kezdődött a Láthatatlan Egyetem munkája, a mai napig ez a legnépszerűbb, és ezt tartjuk angolul is.

Van valamilyen következménye annak, ha valaki elkezd járni egy képzésre, de nem tud minden alkalommal ott lenni?

Képzésre válogatja, négy alkalmasoknál maximum egyet érdemes hiányozni, öt alkalmasoknál esetleg kettőt. Érdemes lehetőleg mindig ott lenni, mert minden foglalkozás nagy témát dolgoz fel, de természetesen nem utáljuk ki azokat sem, akiknek ez valamiért nem jön össze.

Beszéljünk a közösségetekről! Milyen nálatok a hangulat? Az értékes kapcsolati tőke is a társaság előnyei közé sorolható?

Abszolút előny ez is! A Láthatatlan Egyetem részben azért is alakult, hogy egy összetartó közösséget adjon olyan emberek számára, akik többet akarnak kihozni az életükből, és szeretnének valami jót tenni. Segítjük egymást, ha valaki bajba kerül, illetve van olyan Facebookcsoportunk, ahol munkalehetőségeket vagy lakásokat osztunk meg egymással. Kapcsolatépítés szempontjából tehát tényleg jók vagyunk. A hangulatról is csak pozitívan tudok beszélni. Ennek az egyik fő oka, hogy nálunk úgy indul egy képzés, hogy a résztvevőkkel megbeszéljük és egyeztetjük a kereteket. Megkérdezzük, hogy kinek mi lenne zavaró a tanulás során, mondjuk, ha valaki nem igazán szeret szerepelni, akkor nem erőltetünk ilyesmit. Tisztázzuk az alapokat: tiszteljük egymást, igyekszünk pontosan kezdeni, nem beszélünk, ha más beszél, vagy nem használjuk a telefonunkat. Egy ilyen emberséges konszenzus után rögtön könnyebb jó hangulatot teremteni. A kapcsolatépítő tevékenységekre is hangsúlyt helyezünk. Van, hogy kettesével beszélgetünk például olyan dolgokról, hogy mi volt a másik életének legjobb élménye, vagy hogy milyen mosogatószer lenne. Igyekszünk ezekkel a játékosabb ismerkedő feladatokkal bizalmat kiépíteni, hogy később majd tudjanak egymás előtt beszélni, és ne úgy érezzék, hogy hosszúhosszú órákat töltenek húsz vadidegen emberrel. Ennek rengeteg jótékony hatása van, általában a félénkebbek, akik az elején jelzik, hogy nem akarnak középpontban lenni, kifejezetten megnyílnak és aktivizálódnak. A másik dolog, ami segít, hogy mi nem úgy fogjuk fel, hogy előadást tartunk, hanem hogy közös munkával, interaktívan kiegészítjük az emberek tudását. Tehát nem lefelé beszélünk a résztvevőkhöz, hanem együttműködünk velük.

Emellett nem csak a képzéseken, hanem az önkénteseink körében is kiemelten fontosnak tartjuk a közösségépítést. A szervezet keretei között alakult meg számos asztaltársaságunk is, melyek lehetőséget biztosítanak arra, hogy hasonló érdeklődésű emberekkel töltsünk időt: kiránduljunk, színházba járjunk, társasjátékozzunk.

Hogyan lehet jelentkezni hoz-

Résztvevőnek bárki jelentkezhet a honlapunkon vagy a Facebook-oldalunkon keresztül. Ezeken a platformokon aktívan jelen vagyunk, az érdeklődők a fontos információkat itt pontosan megtalálhatják az aktuális képzésektől kezdve a jelentkezési formon át a képzések időtartamáig mindent.

Ahhoz, hogy valaki láthatatlanná váljon, Budapesten el kell végeznie az önkéntes képzésünket, amelyre a fentebb említett felületeken tud regisztrálni. Tárt karokkal várjuk azokat, akiket elkap a "láthatatlan egyetemes érzés". Mert a tudás nagyon sokat ér, de ingyen átadható. Aki megérzi, hogy mennyire jó dolog segíteni az embereknek azzal, hogy megosztjuk velük a saját, értékes tudásunkat, az valószínűleg közénk való.

MAGAZIN

Fontos, hogy tudjuk, milyen ruhákat hordunk

Az E.On Energy Globe verseny műegyetemista résztvevőjével, Békési Anna fizikus hallgatóval beszélgettünk a törekvéseiről és a divathoz fűződő viszonyáról. Ezen a héten zajlik a Fashion Revolution Week, ami arra igyekszik felhívni a figyelmet, hogy a divatipar környezetszennyező és kizsákmányoló tevékenységében nekünk, vásárlóknak is nagy szerepünk van. Ennek kapcsán magunkban is érdemes tisztázni a divatipar nagy kérdéseit.

KUN ZSÓFIA LÁSZLÓ GÁBOR

Kitől tanultál varrni?

Anyukám tanított meg varrni, nagyjából nyolc éves koromban ültem először varrógéphez. Rengeteg mindent varrtam a játékbabáimnak, sőt 3. osztályban nem tudtak lebeszélni róla, hogy a saját készítésű sapkámban menjek (paradicsompiros anyagból készült neonzöld rojtokkal, természetesen borzalmasan nézett ki...).

Mennyi ideig csináltad a leghosszabban készülő ruhadarabod? Mi volt az?

Őszinte leszek, még mindig vár rám egy-két félbehagyott alkotás a szekrényem mélyén, többek között a tavalyi OTDK-ra elkezdett blézerem is az utolsó simításokra vár. Elkészült művön legtovább két hétig dolgoztam, ez egy rózsaszín csipkeruha volt. Elég nehéz folyamat volt számomra megálmodni ezt a ruhát és az álmot valóra váltani, hiszen a szabásmintát is magam találtam ki sok kísérletezés árán. De hát mire jó a vizsgaidő-

szak, ha nem erre? Persze ezt a műveletet nem egy éjjel-nappali, megállás nélküli robotnak kell elképzelni, hozzávetőlegesen 24 órát dolgoztam rajta 2 hét alatt.

Mi volt a 2017-es divat projekted? Sikerült megvalósítanod?

Az eredeti tervem egy saját készítésű ruhatár elkészítése volt. A vállalásom 12 hónap alatt 12 ruháról szólt, sajnos néhány más projekt miatt nem sikerült befejeznem, de még nem adtam fel, hogy egyszer tényleg véghezviszem, amit akartam. Időközben arra is rájöttem, hogy még bőven van mit tanulnom magamról, a stílusomról.

Milyen sűrűn csábulsz be fast fashion boltba?

Ihletért, szabásminta ötletekért viszonylag gyakran. Hazafelé a bevásárlásból mindig megbámulom a kirakatokat, és nagyjából havi egyszer be is megyek körbenézni, de csak úgy, mint ha múzeumba vagy kiállításra mennék. Érdekel a divat, a színek, a formák, a szabásminták, amikből egy ilyen boltban elég nagy a választék. Jó néha szembesülni azzal is, hogy sok esetben milyen hanyagul megvarrt, műanyag szemetet kínálnak ezek a boltok. Ilyenkor mindig megerősítve érzem magam, hogy bár sokkal több idő és pénz magamnak

megvarrni a ruháimat, azoknak lesz egy plusz hozzáadott értékük.

Mi a választási mechanizmusod, mikor emellett döntesz?

Első lépésben vigyázok a már meglévő ruháimra, hogy minél később kelljen őket lecserélni. Ha mégis pótolnom kell valamit a ruhatáramból, akkor körbenézek az anyukám és a nagymamám szekrényében. Kicsi korunk óta körbejártak a ruhák a rokonságban, így nem idegen tőlem, hogy egy szeretett személy gardróbjából öltözködjem. A nagymamámtól például örököltem egy Lengyelországban (kb. 50 éve) gyártott kék ballonkabátot, ami pici átalakítással tökéletesen megfelel a mai kor divatjának is. Az anyukámmal pedig egy blúzt csereberéltünk egymás között. Nagyon jó érzés olyan ruhákba bújni, amik plusz érzelmi értéket is képviselnek.

A harmadik lépés, ha a rokonok ruhái között éppen nem találok semmi használhatót, a turkálók. Bár sokszor nincs türelmem végigkutatni a rengeteg ruhát, igyekszem fejlődni és olyan darabokat keresni, amik egy kis átalakítással jók lehetnek. Ehelyett persze sokszor rögtön a negyedik lépésre ugrom, és saját magam varrom meg az elképzelt ruhadarabot. Aki esetleg nem tud varrni, az támaszkodhat 100%-ban a turkálók kínálatára, vagy varrathat varrónővel is.

Ha sehogy sem sikerült megszerezni vagy elkészíteni a darabot, amit elképzeltem, akkor térek be egy fast fashion üzletbe. Ott is érdemes figyelni az anyagöszszetételt és a varrásokat, hogy a lehető legjobb minőségű darabot vigyük haza.

Sajnos ez a legolcsóbb megoldás, ha új ruhát szeretnénk, hiszen a termékek (összehasonlítva a textilboltok kínálatával) anyagáron kerülnek a polcokra, mivel ez az iparág a végletekig kizsákmányoló.

Melyik magyar fenntartható márkákat ajánlanád az olvasóinknak és miért?

A Printa évek óta a fenntartható divattal foglalkozik, tervezőjük Majoros Zita. Nekik az az ars poeticájuk, hogy a megmaradt, halálra ítélt, tehát hibás, kicsit szakadt vagy pecsétes használt ruhákat alakítják át egy letisztult, minimalista irány mentén. Az üzlet ráadásul nem termel hulladékot. Minden terméket eladnak, ami esetleg a polcokon maradna, azt újrahasznosítják a következő kollekcióban.

Sajnos az áraik inkább a külföldi vásárlók pénztárcájára szabottak, ugyanakkor éves szinten 1-2 darab vásárlása esetén, ha fontos a termék származása, és az ember rászánja a pénzt, akkor még a megfizethető kategória.

Mi az a zöldrefestés? Hol jelenik meg ez a divat világában?

A zöldrefestés lényege dióhéjban annyi, hogy környezetbarátnak állítsanak be olyan cégeket vagy termékeket, amik valójában nem azok. Mivel a fast fashion boltok üzleti modellje a nagy mennyiségű és gyors kollekció cserékre épül ezért, hogy szépítsék a helyzetüket, évente kihoznak egy "öko" kapszulakollekciót, amit utána lehet a környezetbarát címkével reklámozni. A baj csak az, hogy az a 15-20 darabos kollekció csupán töredéke az éves termésnek. Az egyik nagy cég a használt ruhák visszagyűjtésébe fektetett nagy energiákat, ugyanakkor vásárlási kuponokat ad értük cserébe, ami nyilván újabb vásárlásra buzdít. Persze ezt meg lehet tagadni, de tegyük a kezünket a szívünkre, hogy ellenállnánk-e neki... Az egyik kezével ad, míg a másikkal elvesz, az pedig már csak a Guardian felméréséből derült ki, hogy ezer tonna begyűjtött ruha feldolgozása, újrahasznosítása 12 évbe telik, miközben ezt a ruhamennyiséget a márka 48 óra alatt teríti szét boltjaiban világszerte. Akkora aránytalanságok vannak ebben az iparágban, hogy nem az újrahasznosításban kéne a megoldást keresni, hanem a kevesebb kibocsáj-

A cruelty free gyártás kapcsán te az állatokkal vagy az állatok nélküli oldalon tennéd le a voksod?

Én nélkülük szeretném elképzelni a divatipar jövőjét, még akkor is, ha ezzel a bőr cipőktől, táskáktól, a gyapjútól és a selymektől válunk meg. Az állatok nagyon is megszenvedik a divat tömegtermelését, és ezeknek az anyagoknak a feldolgozása is jelentős mértékben környezetszennyező. A bőrcserző üzemek közelében kutatások szerint magasabb a fejlődési rendellenességekkel születettek aránya, és nagyobb a különböző légúti és rákos megbetegedések kialakulásának a veszélye is. Előremutató irány azonban, hogy Amerikában, New Jersey-ben már kísérleteznek a mesterséges bőr növesztéssel. A ModernMeadow nevű cég sejtekből petri csészében növeszti a szöveteket, így állatok minimális bevonásával (DNS minta vétele) tudják előállítani az egyébként rendkívül előnyös tulajdonságokkal rendelkező bőrt. Látok fantáziát az állatbarát gyapjúfarmokban is, ahol nem a tömegtermelés a cél, hanem az állat kíméletes megszabadítása a fullasztó bundától.

Milyen a hazai fellelhető anyagkínálat?

Vannak jó helyek Magyarországon, lakossági felhasználóként én legalábbis maximálisan meg vagyok elégedve. Hiányolom ugyanakkor a környezettudatosságot hazánkban. Az organikus pamut (ami nem ugyanaz, mint a 100% pamut) említése kapcsán még ufónak néznek az üzletekben. Webshopokban szerencsére már kapni környezettudatos és újrahasznosított anyagokat is. Szögezzük le azért, hogy az anyagokkal való foglakozás, szabás-varrás nem olcsó dolog, ha valami különlegesebbre vágyik az ember akár anyagban, akár mintában, gyorsan magasra (akár 10000-20000 Ft/m) szöknek az árak.

Te mit javasolnál a kiselejtezett ruha felhasználásra?

Az adományozás vagy rongyként újrahasznosítás mellett egy másik megoldáson is töröm a fejem. A szabás során keletkezett maradékanyagok vagy eladhatatlan használtruhák bedarálásával díszpárna tölteléket szeretnék készíteni. Ezt egyébként otthon mindenki meg tudja csinálni.

Sri Lanka egy kis szaúdi kitérővel

Sri Lanka egy kis ékszerdoboz a maga hibáival és csodáival, viszont fekvéséből adódóan megközelítésében több akadályba is ütköztem. A beszámoló elsősorban arról szól, hogy milyen nehézségekkel találhatja magát szemben az ember, ha egyedül vág neki egy ilyen utazásnak.

KULCSÁR DOROTTYA

Hogyan jussunk oda?

Last minute elhatározásként kevesebb, mint két héttel korábban vásároltam meg a repülőjegyet. Ezt senkinek sem ajánlom, aki Sri Lankára látogatna. A repülőjegyeket elég borsos áron mérik amúgy is, főleg Budapestről, mivel közvetlen járat a Malév csődbemenetele óta elég kevés tengerentúli úti célra érhető el. Én Amsterdamból indultam, ahonnan lehet átszállás nélkül menni Colomboba, de nem mindennap, és természetesen az általam kijelölt időpontban sem volt ilyen járat. A Google flights ajánlatait böngészve bukkantam rá egy járatra, ami Dammamon keresztül ment, és úgy döntöttem, miért ne.

Miért ne utazz európai nőként egyedül Szaúd-Arábián keresztül?

Erre a kérdésre a válasz roppant egyszerű: mert senki sem teszi. A problémával akkor szembesültem igazán, amikor a közel hatórás utazás utáni landolásnál észrevettem, hogy kendőzetlen nők nem szállnak le a gépről, és a kijáratnál két férfi kísérő vár rám, hogy a következő pár órában őrizzen. Hozzám nem szóltak, rám nem néztek, de követtek. A reptér a nevében megbújó international szótól eltekintve semmilyen kapcsolatot nem mutat avval, hogy nemzetközi lenne. A gépek nagy része a térségben található arab országokba közlekedik, egy-két európai és a colombói úticélomtól eltekintve. Az

Fotó: Kulcsár Dorottya

működnek rendesen, információáramlás nincs, és a kiírások szerint olyan járat kezdi meg a beszállást, ami a Skyscanner szerint még meg sem érkezett. Huzamosabb késéssel később és egy rövid könnyes búcsú után az őreimtől (akik, mint kiderült, nem tőlem védték a helyieket, hanem engem védelmeztek a férfiaktól) már úton is voltam Colombóba. Én és több mint száz erősen ittas, középkorú sri lankai férfi vendégmunkás. Ha

összes járat késik, a kijelzők nem

Landolást követően egy kis történelem

egy lehetőség van rá, mindenki

kerülje el a dammami nemzet-

közi repülőteret!

Sri Lanka is azok közé az országok közé tartozik, ahol nem a főváros és környéke a nyaraló övezet. Colombo lakossága 1 millió fő környékére tehető, a teljes ország pedig kicsivel több mint 20 millió főt számlál. Két hivatalos nyelve a szingaléz és a tamil, de a kasztrendszer maradványaként a korábbi felső réteg tagjai csak angolul beszélnek, így mindent három nyelven írnak ki. A globális felmelegedés hatására a monszunesőzések szinte teljesen megszűntek, így az időjárás gyakorlatilag egy nagyon meleg évszakból áll.

Gondoltam, hogy Szaúd-Arábia után már semmi sem állíthat meg, így busszal fogom megközelíteni úti célomat, a sziget déli végében található Unawatunat. Tradicionálisan az ország alsó része a nyaralóövezet, homokos tenderpartokkal, szállodákkal és pálmafákkal. Minden nagyobb buszállomásról indul-

nak nyugati színvonalú légkondicionált járatok a populárisabb turista helyekre. Annyira már nem voltam bátor, hogy a reptér és a pályaudvar közötti útszakaszt is tömegközlekedéssel tegyem meg, mert a helyi buszok használatát pár perces megfigyelés után életveszélyesnek ítéltem meg. Taxit elég könnyű fogni, így

zódtam róla, hogy egy nem is olyan régen életbeléptetett törvény alapján tilos az országba külföldi dohányterméket bevinni és nyilvános helyen füstölni. Bármiféle büntetést vagy bebörtönzést (volt rá példa!) elkerülendő megkértem őket, hogy mutassanak egy helyet, ahol nem illegális. Taxivezetőm odaállt a

Hatalmas varánuszokkal és majmokkal szinte mindenhol találkozni lehet, akár még a napágy alól is előmásznak, de ami inkább riasztó, az a csótányok mennyisége és mérete.

beszálltam egybe, majd hosszas beszélgetésbe elegyedtem a sofőrömmel. Próbáltam vele az ország angol gyarmati múltjáról értekezni kisebb sikerekkel, mert ő váltig állította, hogy Sri Lanka (1972-ig Ceylon) nem volt angol gyarmat. A baloldali közlekedésre és a krikett helyi fontosságára tett észrevételeim sem győzték meg az ellenkezőjéről, de ez nem tántorította el attól, hogy az út felénél megálljon, és meghívjon egy teára.

Szabályok és szokások

Az ország teatermesztéséből fakadóan kávéval szinte nem lehet találkozni, ahol pedig mégis kínálják (többnyire turista éttermekben), ott drága és ihatatlan

Pár halálközeli kanyar és majdnem ütközés után megérkeztünk a buszállomásra, ahol segítettek nekem megtalálni a járatomat. Elkötelezett és felkészült dohányosként előre tájékobusz mellé az autójával, és azt mondta, hogy benn a járműben dohányozhatok, vagy követhetem a buszsofőr példáját, és bújjak el a csomagok között a jármű aljában, mert az már nem közterület.

Unawatuna és a nyaralás

Egy búcsú szelfi után folytattam utamat, és két órával később meg is érkeztem az ország déli tartományának fővárosába, a 100 ezer lakosú Galleba. A következő kilenc napban a környék összes tengerpartját kipróbáltam, és egyik kedvenc szenvedélyemnek, a szörfözésnek éltem. Sri Lanka a világ legjobb szörf paradicsomai közé tartozik egyedülálló fekvése miatt. Érdemes figyelni rá, hogy rendesen felöltözzünk, mert egy deszkán töltött nap sok véres sebbel és fájdalmas leégéssel tud járni. Ha az embernek nincsen saját deszkája és/vagy sohasem próbálta még, segítőkész helyi oktatók és kölcsönzők találhatók mindenütt. A tengerpartok mindenféle variációja megtalálható, legyen az sziklás vagy fehér homokos. Többnyire nyugalmasak, egészen kevés turistával, de találhatunk fiataloknak szóló bulihelyeket is.

Benyomások

Összességében sokkal nagyobb szegénységgel és sokkal kevesebb vendégszeretettel találkoztam, mint vártam. A kéregetés inkább Afrikára jellemző, itt csöndes beletörődést tapasztaltam. Bár az elmúlt években több turista érkezett az országba, számuk főleg Thaiföldhöz mérten eltörpül. Még érződik az országon a cunami és a polgárháború által hátrahagyott nyomor. A nőket másodrendűként kezelik, és pár kivételtől eltekintve nem éreztetik azt, hogy örülnének a jelenlétednek. Valamelyik este Galle városában sétálgattam, és gondoltam, hogy az egyik kis utcán levágom az utat, de meglepetésemre egy romos udvarban találtam magam, ahol egy család a sötétben ülve töltötte esti pihenőjét. Az volt az otthonuk. Minden modernebbnek tűnő épület mögött családok élnek áram és folyóvíz nélkül.

Hatalmas varánuszokkal és majmokkal szinte mindenhol találkozni lehet, akár még a napágy alól is előmásznak, de ami inkább riasztó, az a csótányok mennyisége és mérete. Mindenhol ott vannak, ami európaiként picit rémisztő. Nem igazán dolgoznak az irtásukon, a mindennapi élet részét képezik.

Mit együnk?

A gasztronómia végtelenül egyszerű, de a maga nemében egyedülálló. Minden erősen fűszeres, de inkább már csípős. A fogások általában rizzsel érkeznek, még a KFC-ben kapható jól ismert szendvicsek és csirkeszárnyak is. Halat természetesen tengerparti ország lévén érdemes enni, de a személyes kedvencem, a már szinte nevetségesen egyszerű zöldséges roti felülmúlhatatlan. Egy fűszeres, burgonya alapú zöldségmix helyi pitába (rotiba) töltve és együtt kisütve. Mennyei! Vallási okokból alkoholt boltokban nem árulnak, de elég drágán a tengerparti bárok turistáknak kínálják.

Hazatérés és záró gondolatok

Visszautamat már reptéri transzferrel és közvetlen járattal tettem meg gondolván, hogy már elég kalandban volt részem. Sri Lankára minden nehézségtől eltekintve érdemes ellátogatni, mert a nyugati behatás még nem annyira érződik, mint a többi népszerű, ázsiai nyaralóhelyen. Ha az ember el tudja engedni azt az érzést, hogy mindent meg kell nézni, akkor igazi paradicsomi kikapcsolódásban lehet része.

MŰHELY

Felelős kiadó: Krisztián Dávid Barabás Zoltán Főszerkesztő: Szabó Zsolt

Rovatvezetők:

István Adrienn BME körkép, bmekorkep@muhely.com

Fazekas Árnika *Kapun kívül,* kapunkivul@muhely.com

Kulcsár Dorottya

Közélet, kozelet@muhely.com Balogh Kata Boglárka

Sport, sport@muhely.com

László Gábor Magazin, magazin@muhely.com Technika, technika@muhely.com

Csizmadia Eszter
Publicisztika, publicisztika@muhely.com

Kép- és tördelőszerkesztő: Koronczi Richárd

Az újság készítésében résztvettek: Kupcsik Réka, Kosárkó Klaudia, Pipis László, Varnyu Iván

Szerkesztőség:

1111 Bp., Műegyetem rkp. 3. K. alagsor 80/a. E-mail: info@muhely.com,

Hirdetésszervezés:

E-mail: info@muhely.com

Nyomda: Lapcom Zrt.

Felelős vezető: Andreas Merz

Az újság megjelenik kéthetente 6500 példányban.

> Ingyenes. HU ISSN 1589-6668

Lapunkat rendszeresen szemlézi a megújult

A helyes medelőadására. A május 2-ig

NYEREMÉNYJÁTÉK

A helyes megfejtést beküldők között két jegyet sorsolunk ki a Szkéné Színház egy előadására. A megfejtéseket a muhelymegfejtes@gmail.com e-mail címre várjuk **május 2-ig.** Előző számunk nyertese: **Palaticzky Júlia Rita.**

\odot	USA fővárosa	Kórház jele	Zenés táncos műfaj	Angol női név	Névelő	Csak- hogy	Jóravaló ellentéte	Római ezer	Amerikai egyetem	\odot	Szer- szám liter	•	Fentről lefelé tart	Tele sport
1.	>	•						•	*	_	Női hang Arzén	•	*	*
Amper	•	Pascal Elöl zár!	•		Tova Volt	•		Kiterjedt Kék árnyalata	•		•			
A vese is ez	•	•			*	Reali- tás Pápai állam		•						Csónak fajta
János Kodály mű	•				Autót irányít Tempo	•					Szorzat eleme Étkező bútor			•
Olasz autójel	•	Energy Bázis		Örves állat Jód jegyjele	*				Feltéve Borsodi település	•	•	Állóvíz Zorro	>	
Natasa becézve	•	•		•	Építész hangya Jobb	•			•			•	Newton Szinte nem is	•
Góliát egy- neműi!	•			Beam	•			Legjobb lap Hajó hossz	•			Juttat Időjós szervezet	• *	
Duplán: öregúr	•		Joule Wode- house	*	Levelet felad Angol nem	•				Nyomó Átmérő	•	*		
Ellent- mondó	-		•		•				Pecás kellék Hőmérs. jele					
Nap	<u> </u>	Vallat, faggat	•							Sport szövetség	>			

május 4., 19.00

a Szkéné Színház és a Forte Társulat közös előadása

Agota Kristof: A nagy füzet

Erick Aufderheyde azonos című színpadi változata nyomán

Fordította: Mária Ignjatovic

Valahol Európában pusztító háború dúl. Egy anya vidékre menekíti ikreit a nagyanyjukhoz, a népmesék gonosz boszorkányához. A gyerekeknek egyedül kell megtanulniuk mindent, ami a túléléshez szükséges. Magányosan, éhezve és fázva vezetik naplójukat a Nagy Füzetbe. Följegyzik, mit láttak, mit hallottak, mit tettek, mit tanultak. Életben maradnak, szívük megkeményedik, testük megedződik.

A névtelen ikrek hihetetlenül intelligensek, érzelmek nélküliekké válnak, mégpedig önakaratból. Addig mondogatják egymásnak a kedves szavakat (pl. szeretlek), míg azok elvesztik értelmüket, vagy mivel nem akarják érezni a fájdalmat, mikor megverik őket, egymást verik, hogy kiveszszen belőlük a fájdalom. Számos egyéb gyakorlatot végeznek még, de emellett karban tartják elméjüket is, a Bibliából kívülről tudnak részeket, számolnak, írnak, olvasnak és rejtegetik a Nagy Füzetet

Agota Kristof-Kristóf Ágota Magyarországon született, Svájcban élt, franciául írt – elsősorban drámákat. Franciaországban megjelent, s azóta tizenöt nyelvre lefordított első regénye fekete humorral átszőtt mese és fejlődésregény egyszerre. Vízió egy könyörtelen, elembertelenedett világról, a háború és az azt követő ellentmondásos időszak szörnyűségeiről.

Fotó: Dusa Gábor

Rendező-koreográfus: Horváth Csaba

A Forte Társulat Horváth Csaba rendező-koreográfus által 2005-ben alapított formáció. A színészek-táncosok alkotta társulat egy Magyarországon kevéssé ismert formanyelv létrehozásán kísérletezik. A testekkel, hangokkal, tánccal, zenével és szöveggel egy új homogén nyelv megteremtése a cél. Az ily módon újrafogalmazott fizikai színházi műfaj megpróbál másképpen gondolkodni történetmesélésről, szituációról, jelenetezésről, színpadi időről, játéktérről, hatásdramaturgiáról, és egy egészen izgalmas és eredeti színészi játékot hív elő.

www.szkene.hu • 1111 Bp. Műegyetem rkp. 3. K épület 2. emelet

GONDOLATOK

Ebben a rovatunkban prózákat, verseket, egyéb irodalmi műveket, valamint szociográfiákat közlünk. Várjuk e tárgyban írásaikat a publicisztika@muhely.com e-mail címre, Gondolat jeligével.

ILLÉS KATALIN

Fény

Felhők jönnek, mennek, tornyosulnak, elvonulnak. Napra vágyom, mint még soha. Égessen, forrón, mint az Alföldön a nyár. Vagy úgy, ahogy a Toldiban: messziről lobogva tenger pusztaságon. Szegezze arcomnak Petőfim kedves kérdését: szeretsz rózsaszálam? S had kiáltsam bele a világba: én ugyan szeretlek, apád, anyád nálam jobban nem szerethet. E pár sort hajszolom ezen túl, míg el nem ér egy új állapot? Sírni és nevetni együtt, mint a mesebeli királyok. S ha valakinek érzésem a sóval magyarázom. értse ő meg, s ő is megkívánjon. Ízlelni akarom a létem, mint Ady, s engedni nekik létrejönni, csak ezt akarom én. Csak, hogy érjen el a fény.

VIDA LILLA

Talány

Vajon mire jó az ember? Eldobható hulladék talán? Tehetne valamit, de nem mer vagy elnyomja a lustaság?

Évek jönnek mennek, az idő egyre csak múlik. Te csendben figyelsz helyeden, fejeden a moha már virágzik.

Tespedés satnyítja tested, lomhaság tompítja elméd, férgek eszik már a lelked, s az mint fertőzés árad szét.

Kényelmes székedből felkelni? Nevetséges! Lehetetlen! A rémület a gondolatot elveti, hisz hájad már emelhetetlen.

Ha eltűnnél hirtelen, vajon ki emlékezne rád? Ki mond a temetéseden gyászos litániát?

Majd megmondom én barátom, senki az égegyadta világon! Szánnak téged? Meglehet. De nem hiányoznál senkinek.

Van orvosság, meggyógyulhatsz! Ne teljesítsd be végzeted! Kelj fel, indulj útnak! Cselekedj, míg még lehet!

A KÖLTÉSZET NAPJA

KOCSIS-M. BRIGITTA

18+

A Botondnál esküvő, a Daninál gyerek lesz, a Laci hitelt törleszt, mert Pomázon telket vesz.

A Krisztián nem nősül, agglegény marad,

A Zoli vállalkozást indít, izzad a homloka, mindig izzadós volt, de engem nem zavart soha.

A Peti, jaj a Peti, új bizniszbe kezdett, mert múlt évben a tőzsdén milliókat vesztett.

Aztán költözés, új képek, az összeset lájkoltam, mert a Marci, a Norbi, a Pistu mind-mind külhonban.

Én meg feltettem mindent egyetlen egy lapra,

És kártyázás közben elment, elsuhant az élet,

Fogtam az adu ászt, és elküldtem mindenkit,

Nemrég szembesültem csak a játékszabállyal:

Én maradtam magamban, de mindenki változott, most keresem a nagy Ő-t, de mind megállapodott.

elfogadtam lassan, nincs már bennem harag.

mint egy félrenevelt, érzelmi analfabéta.

nem köszönt el, még csak utánam se nézett.

az összes Botondot, Marcit, Krisztiánt meg Petit.

snapszernél nem sokat érek francia kártyával.

Ha lehetne egy utolsó rewind, az újrakezdőknek, azt kívánnám, bárcsak ne lennénk felnőttek.

LUTÁN

DEÁK LILIÁNA

Tavasz

Mindenki várja a téli vihar elmúltát, Didergő bokrok sóhajtva hívják. Fák vágynak táncolni rózsaszínben, Erdők akarnak ébredni szüntelen. Jöjj tavasz!

Gyermekek ülnek az ablak előtt, S sóhajtják elő a napfényes időt. Fáradt nagymama keserűen kémlel eget, Mélabút cserélne derűre, de még nem lehet. Jöjj tavasz!

Szomorúan hullnak az ég könnyei az esőben, A folyó vadul dühöngve fut a medrében. Sose érkezik már a rétekre virágtündérek hada? Az első hírnök nem szór varázsport a világra? Jöjj tavasz!

Tél, ha ma meg kell halnod ne félj! Repül hamar az idő, s visszatérsz, Ne várj az út kezdetére, Ezer mérföld vezessen vándorutadon előre. Jöjj tavasz!

Egy fekete-fehér filmben csendben várunk, Színészek gyülekezete kér varázslatot. Vándor felhő szórja le ránk porát, Színes ceruza festi be a tájkép összes zugát. Megjött a tavasz!

Ébredezik az anyaföld, Zölddé válik lépteink nyoma, Méhecskék zümmögnek sorra, Madarak csipognak, Megjött a tavasz!

Belengi a levegőt a finom illat. Lám ibolya pitypang, aranyeső fut ide-oda, Hívogat játszani a szabadba, Megjött a tavasz!

Egy bohókás pillangó szálldogál részegen, Gyermekhanggal megtelt parkok éljeneznek, Vad lovak versenyeznek a tavaszi szellővel Nyuszik tojást festenek a réten, Megjött a tavasz!

Rikkant az ég, bújócskázik a mezei egér. Nyoma sincs a kuporgó télnek, minden napfénytől ég, Leveli békák kuruttyolnak a patak parton, Nem lehet más a kedvenc évszakom: Mint, a tavasz!

DOBÓ ORSOLYA

Leláncolt virágszál

Leláncolt virágszál a sötét erdőben kókadozva hervad a fák sűrűjében.

Arctalan vándor megtépázta már, de nem adta fel harcát ő egyre csak vár.

Céltalan bolyong a sötét rengetegben a fehér varázsló göröngyös ösvényeken.

Indák közt meglátja a szépet hervadni kiássa gyökerét, s szívébe ülteti.

RÓZSÁS LAJOS

Ajtók

Semminél több, - még nem valami, Hogy megpróbáltad kimondani Más szóval a kimondhatatlant. Megpróbáltad, de nem sikerült, Esőcsepp, mi tengerbe merült, Szivárvány buborék szétpattant. A levegő arcodra szárad És bőrödön valami bánat Monoton ütemet zakatol. Félreállsz? Ordítanod kéne, Választ követelni – Mi végre? A hideg már csontodig hatol. Szép álmok kapaszkodtak beléd És lángra gyújtó tavasz hevét Ne feledd álarc mögé bújva. Egy ajtó, túl tán más világ van, Más csodákkal és más hibákkal, De próbáld meg, próbáld meg újra!

MŰHELY